

HARÇLAR KANUNU

Kanun Numarası : 492
Kabul Tarihi : 2/7/1964
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih: 17/7/1964 Sayı: 11756
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5 Cilt : 3 Sayfa : 2760

*
* *

Kanunun şümülü:

Madde 1 - Bu kanuna göre alınacak harçlar aşağıda gösterilmiştir:

1. Yargı harçları,
2. Noter harçları,
3. (Değişik: 21/1/1982 - 2588/1 md.) Vergi Yargısı Harçları,
4. Tapu ve Kadastro harçları,
5. Konsolosluk harçları,
6. Pasaport, ikamet tezkeresi vize ve Dışişleri Bakanlığı tasdik harçları,
7. Gemi ve liman harçları,
8. İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçları,
9. Trafik harçları.

BİRİNCİ KISIM
Yargı Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM
Mükellefiyet

Mevzuu:

Madde 2 - Yargı işlemlerinden bu kanuna bağlı (1) sayılı tarifiede yazılı olanları, yargı harçlarına tabidir.

Ceza mahkemelerinde şahsi hukuka ait hakların hüküm altına alınması halinde de, celse harçları hariç olmak üzere (1) sayılı tarife göre harç alınır.

Hakem kararları:

Madde 3 - Hakem kararlarının infazı lazım geldiğine dair mahkeme başkanı veya hakim tarafından verilen şerhlerden, hakem kararının mahiyetine göre, karar ve ilam harcı alınır.

Yabancı hakem kararları ile, kanun gereğince tahkim yolu ile halli mecburi olan davalardan da aynı suretle harç alınır.

Yabancı mahkeme ilamları:

Madde 4 - Yabancı bir mahkeme tarafından verilen ilamların tenfizi için açılacak davalardan, bu ilamlarda hükmolunmuş şeyin değeri, nevi ve mahiyetine göre (1) sayılı tarife gereğince harç alınır.

Bölge idare mahkemeleri ile Danıştay işlemleri:

Madde 5 - (Değişik: 21/1/1982 - 2588/2 md.)

Bölge İdare Mahkemeleri ile Danıştay'da açılacak davalardan (1) sayılı tarife gereğince harç alınır.

Ancak, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezalarla ilgili olup Bölge İdare Mahkemeleri ve

Danıştay'ın görevi içinde bulunan işlemler (3) sayılı tarifeye göre harca tabidir.

Karşılık davalar ve davaya müdahale :

Madde 6 - Karşılık davalar, müstakil davalar gibi harca tabidir.

Davaya müdahale eden kimse, kanun yollarına müracaat ederse iltihak ettiği taraftan alınan harca eşit harcı ödemek mecburiyetindedir.

Yeniden harç alınması:

Madde 7 - Muameleden kaldırılan dosya, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda belirtilen süre içinde yenilenmediği takdirde, davanın görülebilmesi yeniden harç verilmesine bağlıdır.

Hükmün bozulması:

Madde 8 - Bir hükmün bozulmasını mütaakıp verilecek hükümlerden yeni bir hüküm gibi karar ve ilam harcı alınır ve bozulan hükümden evvelce alınmış olan karar ve ilam harcı, mütaakıp hükme ait harçdan mahsup olunur.

Tashihi karar:

Madde 9 - Tashihi karar talebinin kabulü üzerine temyiz olunan hüküm tasdik edilirse, temyiz olunan hükümden alınmış olunan harç kadar yeniden harç alınır.

İadei muhakeme:

Madde 10 - İadei muhakemenin kabulü üzerine cereyan edecek davalar, yeni davalar gibi harca tabidir. İadei muhakeme talebinde bulunan neticede haklı çıkarsa evvelce alınan harç mahsup edilir.

Mükellef:

Madde 11 - Genel olarak yargı harçlarını davayı açan veya harca mevzu olan işlemin yapılmasını istiyen kişiler ödemekle mükelleftir.

Vasinin hesabının görülmesi dolayısıyla alınacak harçlar, vesayet altındaki şahsa izafeten vasiden alınır.

Herhangi bir istek olmaksızın resen yapılacak işlemlere ait harçlar, aksine hüküm yoksa, lehine işlem yapılan kişilerden alınır.

Celse harçlarında mükellef:

Madde 12 - Hukuk ve ticaret mahkemelerinde celse harcı, muhakeme tarafların talep ve muvafakatleri üzerine talik edilmiş ise taraflardan ve evvelce yapılması mümkün olan bir işlemin yapılmamış olmasından dolayı talik edilmişse, talike sebebiyet veren taraftan alınır.

Her iki halde talike vekiller sebebiyet vermişse celse harcı vekillere yüklenir.

Vekil veya taraflara yüklenilen celse harcı mütaakıp iki celsede ödenmezse bir misli fazlasıyla alınır. Ödenmediği takdirde harcın bu miktar üzerinden tahsili için Maliyeye tezkere yazılmasına karar verilir.

İKİNCİ BÖLÜM İstisna ve Muaflıklar

Harçdan müstesna işlemler:

Madde 13 - Aşağıda yazılı mevzular harçdan müstesnadır:

a) (Değişik: 20/3/1981 - 2430/1 md.) Değeri 2 500 lirayı geçmeyen dava ve takipler (Ticari senetlere ait takipler hariç),

b) Vasi tayini ve azli, hakimın reddi talebinin kabulü ve hakimın istinkafına ait kararlar,

c) (Değişik: 30/12/1980 - 2366/1 md.) Ayda 5 000 lirayı geçmeyen nafakalara ait dava ve takipler, "Birden fazla kişiler lehine nafakaya hükmedilmesine dair ilamlarda her kişi lehine hükmedilen miktar müstakil olarak nazara alınır.",

d) İcra ve iflas dairelerinin kusuru yüzünden yanlış yapılmış olan işlemlerin ıslahı ve iptaline dair tetkik mercileri kararlariyle, bu iptal veya ıslah dolayısıyla yeniden yapılacak işlemler,

e) Ticaret sicilinde re'sen yapılan düzeltmeler,

f) İcra tetkik mercilerinin cezaya müteadair kararlariyle bu kararların temyizi işlemleri.

g) İcra ve İflas Kanununun 270 nci maddesine göre yapılacak defter tutma işlemleri,

h) Yetkili makamların istiyebilecekleri ilam ve sair evrak suretleri,

i) Kamu adına C. savcılar tarafından Hukuk mahkemelerine açılan davalar,

J) (Ek: 21/1/1982 - 2588/3 md.) Genel Bütçeye dahil idarelerin bu Kanunun 1 ve 3 sayılı tarifelerine giren bütün işlemleri.

(Yukarıdaki işlemlerin hesaplanacak harçlarının, Genel Bütçeye dahil idarelerin haklılığı nispetinde karşı taraftan tahsiline ilgili merciince karar verilir.)

Harçtan muaf olanlar:

Madde 14 - Erler ve ihtiyaçları Devlet tarafından deruhde ve temin olunan onbaşı ve çavuşlar adliye işlemlerinden ötürü harçtan muaftırlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri

Harç alma ölçüleri:

Madde 15 - Yargı harçları (1) sayılı tarifiede yazılı işlemlerden değer ölçüsüne göre nispi esas üzerinden, işlemin nev'i ve mahiyetine göre maktü esas üzerinden alınır.

Değer esası:

Madde 16 - Değer ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (1) sayılı tarifiede yazılı değerler esastır. Müdahelenin men'i tescil ve tapu kayıt iptali gibi gayrimenkulün aynına taallük eden davalarda gayrimenkulün değeri nazara alınır.

Gayrimenkulün aynına taallük eden davalarda ecrimisil ve tazminat gibi taleplerde de bulunulduğu takdirde harc, gayrimenkulün değeri ile talebolunan tazminat ve ecrimisil tutarı üzerinden alınır.

Değer tayini mümkün olan hallerde dava dilekçelerinde değer gösterilmesi mecburidir. Gösterilmemişse davacıya tesbit ettirilir. Tesbitten kaçınma halinde, dava dilekçesi muameleye konmaz.

Noksan tesbit edilen değerler hakkında 30 uncu madde hükmü uygulanır.

Tahliye davalarında değer:

Madde 17 - Gayrimenkulün tahliyesi davalarında, yazılı mukavele olsun veya olmasın bir yıllık kira bedeli üzerinden karar ve ilam harcı alınır.

Gayrimenkul veya gemilerin tahliye ve teslimi:

Madde 18 - Bir gayrimenkulün veya bir geminin tahliye ve teslimine dair olan icra takiplerinde tahsil harcı; bir yıllık kira

bedeli, yoksa bu süreye göre takdir edilecek bir bedel üzerinden hesaplanır.

Menkullerin teslimi:

Madde 19 - Bir menkulün teslimine dair olan icra takiplerinde tahsil harcı; menkulün ilamda veya takip talebinde gösterilen değeri, bu yoksa takdir edilecek değer üzerinden hesaplanır.

İcra takiplerinde faiz:

Madde 20 - İcra takiplerinde takipten sonra işliyecok olan faizler, harcın hesabında nazara alınmaz.

Harcın nispeti:

Madde 21 - Yargı harçları (1) sayılı tarifiede yazılı nispetler üzerinden alınır.

Davadan feragat, davayı kabul veya sulh:

Madde 22 - Davadan feragat veya davayı kabul veya sulh, muhakemenin ilk celsesinde vuku bulursa, karar ve ilam harcının üçte biri, daha sonra olursa üçte ikisi alınır.

İcra takibinden vazgeçme:

Madde 23 - Her ne sebep ve suretle olursa olsun, icra takibinden vazgeçildiğinin zabıtnameye yazılması için vazgeçilen miktara ait tahsil harcının yarısı alınır. Ancak haczedilen mal satılıp paraya çevrildikten sonra vazgeçilirse tahsil harcı tam olarak alınır.

Gayrimenkul veya gemilerin tahliye ve tesliminde tahsil harcı nispeti:

Madde 24 - Gayrimenkul veya gemilerin tahliye veya teslimine dair icralarda Tahsil Harcı (1) sayılı tarifiede yazılı miktarların yarısı nispetinde alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Harcın Ödenmesi

Ödeme usulü:

Madde 25 - Yargı harçları ilgili kağıt ve belgelere harç pulu yapıştırılmak suretiyle ödenir.

Ödeme yeri:

Madde 26 - Yargı harçları harca konu olan işlemleri yapan mahkeme veya daire tarafından alınır.

Kanunlarda aksine hüküm varsa bu madde yerine o hüküm uygulanır.

Maktu harçlarda ödeme zamanı:

Madde 27 - (1) sayılı tarifiede yazılı maktu harçlar ilgili bulunduğu işlemin yapılmasından önce peşin olarak ödenir.

Mahiyetleri icabı işin sonunda hesap edilip alınması gerekenler, harç alacağının doğması tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenir.

Harç peşin veya süresinde ödenmemiş ise, mütaakıp muamelelere ancak harç ödendikten sonra devam olunur.

Nispi harclarda ödeme zamanı:

Madde 28 - (1) sayılı tarifiede yazılı nispi harçlar aşağıdaki zamanlarda ödenir.:

a) Karar ve İlam Harcı,

Karar ve İlam harclarının dörtte biri peşin, geri kalanı kararın verilmesinden itibaren iki ay içinde ödenir. Karar ve İlam Harcı ödenmedikçe ilgiliye ilam verilmez.

b) İcra Tahsil Harcı,

İcra takiplerinde Tahsil Harcı alacağın ödenmesi sırasında, ödeme yapılmayan hallerde harç alacağının doğması tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenir.

Harç alacağı icranın yerine getirilmesiyle doğar.

Konunun değeri üzerinden alınacak İflas Harclarında da bu bent hükümleri uygulanır.

c) Depozito, defter tutma ve miras işlerine ait harclar,

(1) Sayılı tarifenin (D) bölümünde yazılı depozito defter tutma ve miras işlerine ait harclar işin sonundan itibaren 15 gün içinde ödenir.

İlamsız takiplerde peşin harc:

Madde 29 - İlama dayanmayan takip isteklerinden alacak miktarının binde beşi peşin alınır.

Peşin harclar takip sonunda alınacak asıl harca mahsup olunur.

İlama dayanmayan takiplerde alacaklı mahkemeye müracaata mecbur kalırsa, peşin alınan harç kendisine iade olunur. Veya alacaklının isteği üzerine mahkeme harclarına mahsup edilir.

Noksan tesbit edilen değer üzerinden harcın ödenmesi:

Madde 30 - Muhakeme sırasında tesbit olunan değer, dava dilekçesinde bildirilen değerden fazla olduğu anlaşılırsa, yalnız o celse için muhakemeye devam olunur, takip eden celseye kadar noksan değer üzerinden peşin karar ve ilam harcı tamamlanmadıkça davaya devam olunmaz. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 409 uncu maddesinde gösterilen süre içinde dosyanın muameleye konulması, noksan olan harcın ödenmesine bağlıdır.

Peşin alınan karar ve ilam harclarının geri verilmesi:

Madde 31 - Peşin alınan Karar ve İlam Harcı işin hitamında ödenmesi gerekenden fazla olduğu anlaşılırsa fazlalık istek üzerine geri verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Harcı ödenmeyen işlemler:

Madde 32 - Yargı işlemlerinden alınacak harclar ödenmedikçe mütaakıp işlemler yapılmaz. Ancak ilgilisi tarafından ödenmeyen harcları diğer taraf öderse işleme devam olunmakla beraber bu para muhakeme neticesinde ayrıca bir isteğe hacet kalmaksızın hükümde nazara alınır.

İşçi alacaklarının takibi:

Madde 33 - İş mahkemeleri tarafından işçiler lehine hükme bağlanmış olan hak ve alacakların takibinde işçilerden hiç bir harç alınmadan gerekli işlem yapılır. Bu harclar işçi haklı çıktığı takdirde takip sonunda hesap edilerek ayrıca bir hükme hacet kalmadan borçludan tahsil olunur.

Yol giderleri ve tazminatı :

Madde 34 - (Mülga : 8/5/1991 - 3717/3 md.)

İstinabe yoliyle icra takiplerinde giderler:

Madde 35 - Diğer bir icra ve iflas dairesinden istinabe suretiyle bir işlemin yapılması istendiği zaman bu işlemlere ait lüzumlu giderler o dairelere gönderilir.

Paraların bankalara ve malsandıklarına yatırılması:

Madde 36 - Mahkemeler, hakimler, C. savcılar ve icra iflas daireleri tarafından adli ve idari işlemlerle takip işlemlerinden dolayı herhangi bir sebeple alınmış olan paraların bankaya yatırılması halinde bu paralara ait faiz, ikramiye ve sair menfaatleri Devlete aittir.

Şüyun giderilmesi neticesinde hasıl olan para ve tereke paraları ile kısıtlı veya gaip adına bankaya yatırılan paralar yukarıki fıkra hükmünden müstesnadır.

Paraların bankaya ve malsandıklarına yatırılması için ilgililerden gider adı ile bir şey alınmaz.

Paraların alacaklıya gönderilme giderleri alacaklıya aittir.

İlgilinin hak ettiği parayı, hak etme tarihinden itibaren on yıl içinde almak için müracaat etmemesi halinde, bu paralar Hazineye gelir kaydolunur.

Süresinde ödenmiyen harclar:

Madde 37 - Bu kanunda ödeme zamanı gösterilen harclardan süresinde ödenmiyenleri, ilgili mahkeme ve daireler tarafından sürenin sonundan itibaren onbeş gün içinde bir yazı ile o yerin vergi dairesine bildirilir ve harclar vergi dairesince tahsil olunur.

Yazıda harcın nevi ve mahiyeti, miktarı, mükellefin soyadı ve adı ve en son ikametgah adresi açık olarak gösterilir.

İKİNCİ KISIM

Noter Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet ve Muaflık

Mevzuu :

Madde 38 - Noter işlemlerinden bu kanuna bağlı (2) sayılı tarifiede yazılı olanları noter harçlarına tabidir.

Pey akçesi, zamanı rücü, ücret tevkifi, cezai şart gibi bir akdın müeyyidesi kabilinden olan taahhütlerden, başlı başına bir akde konu olmadıkça harç alınmaz.

(Ek:13/7/1967 - 903/5 md.) Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş muameleleriyle bu vakıflara yapılacak bağışlamalar harca tabi tutulmaz.

Yetkili makamların istiycekleri suretler:

Madde 39 - Kamu hukuku ile ilgili işlerde yetkili makamların istiycekleri suretlerden harç alınmaz.

Mükellef:

Madde 40 - Noter harclarını. harca mevzu olan işlemin yapılmasını istiyen kişiler ödemekle mükelleftirler.

İKİNCİ BÖLÜM
Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri

Harç alma ölçüleri:

Madde 41 - Noter harcları (2) sayılı tarifiede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Değer esası:

Madde 42 - Değer veya ağırlık ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (2) sayılı tarifiede yazılı değer veya ağırlıklar esastır.

Menkul ve gayrimenkul mallar hakkında alım satım, taahhüt ve rehinle ilgili her nevi mukavele, senet ve kağıtlarda değer gösterilmesi mecburidir. Rehin bordroları hakkında bu hüküm uygulanmaz.

Çeşitli işlemlerde değer:

Madde 43 - Tarifiede yazılı nispi harcların hesabında, sulh işlemlerinde sulh olunan bedel, rehin işlemlerinde rehin bedeli, kiralarda mukaveledeki süreye göre kira karşılığının toplamı, süre belli değilse bir yıllık kira tutarı, hizmet akdinde süreye göre verilecek ücretin toplamı, süre belli değilse bir yıllık ücret tutarı, sermaye şirketlerinde konulması ve ileride konulması taahhüt edilen sermayenin toplamı, kaydı hayatla, irat bağlanmasında bir yıllık irat tutarı, harca esas olur.

Kiralamanın devir ve feshinde geri kalan süreye, sermayenin artırılmasında yalnız artırılan kısma ve sermaye paylaşılmasında mevcut miktara göre harç alınır.

(Ek:15/12/1990 - 3689/10 md.) Motorlu kara taşıtları ile ilgili alım, satım ve taahhüt işlemlerinde gösterilecek değer; işleme konu olan taşıtın cinsi, markası, model, tipi ve yaşı itibarıyla Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğince tespit edilen ve işlemin yapıldığı tarihte geçerli olan kasko sigortasına esas değerinden aşağı olamaz. Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğince düzenlenen listelerde yer almayan eski model taşıtların asgari değeri; o taşıtların listede yer alan en eski modelleri için belirlenen değerinden her model yılı için % 10 indirim yapılmak suretiyle tespit edilir. Birlikçe düzenlenen listelerde yer almayan taşıtların değerleri, emsali taşıtların değerlerinden aşağı olamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir. (1)

Kişilerin, imzaların, birden çok olması:

Madde 44 - Bir kişinin birden çok kişiyi temsil etmesi harcın artırılmasını gerektirmez.

Şu kadar ki, bütün imzaların tasdiki kanunen şart olan muamelelerde vekaleten imza edilmesi halinde, vekilin imzasının tasdikinden alınacak harç temsil ettiği kişilerin sayısınca çoğaltılır.

Bir işte müştereken hareket eden vekillerin ve bir borca kefalet eden müteselsil kefillerin bir kağıda koyacakları birden çok imzalar bir imza sayılır.

Ancak mümessil, haiz olduğu birden fazla sıfatlara dayanarak imza ederse sıfatları sayısınca harç çoğaltılır. Bir kişi hem kendisi için ve hem başkalarını temsil suretiyle imza ederse kendisi için ayrı, başkaları için de yukarıki fıkralara göre ayrı harç alınır.

Birden ziyade kimseler, bir kağıda ayrı ayrı işler için imza atıyorlarsa her birinden imza ettikleri kısım için ayrı ayrı harç alınır.

Harcın nispeti:

Madde 45 - Noter harcı, (2) sayılı tarifiede yazılı nispetler üzerinden alınır.

Bir arada yapılan işler:

Madde 46 - Birbiriyle ilgili işler bir arada bulunursa en yüksek harç alınmasını gerektiren iş üzerinden bir harç alınır.

Yarı harca tabi işler:

Madde 47 - Sürenin uzatılması ve vadenin yenilenmesi halinde asıl senet, mukavele ve kağıtlardan alınmış olan harcın yarısı alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harcın Ödenmesi

Madde 48 - (Mülga: 18/1/1972 - 1512/208 md.)

Ödeme zamanı:

Madde 49 - Noter harçları, ilgili işlemin hitamından önce peşin olarak alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Sorumluluk:

Madde 50 - Düzenleme ve tasdik işlemleri noterlerin kusurlarından dolayı, mahkeme tarafından hükümsüz addolunursa noter aldığı harç ve ücretler tutarını şahsen tazmin ile mükelleftir.

Harç ve ücretlerin tazmin ettirilmiş olması, ilgililerin genel hükümler dairesinde noterden ayrıca zarar ve ziyan istemelerine engel teşkil etmez.

Noterlere verilecek ücretler ve beyiyeler:

Madde 51 - (Mülga: 18/1/1972 - 1512/208 md.)

(1) Bu fıkranın uygulanma usul ve esasları ile ilgili 17 Seri Nolu Tebliğ 26/12/1990 tarih ve 20737 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanmıştır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Vergi Yargısı Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyeti

Mevzuu:

Madde 52 - (Değişik: 21/1/1982 - 2588/4 md.)

Vergi yargısı işlemlerinden bu Kanuna ekli (3) sayılı tarifiede yazılı olanlar, vergi yargısı harçlarına tabidir.

Mükellef:

Madde 53 - (Değişik: 21/1/1982 - 2588/5 md.)

Vergi yargısı harçları, harca mevzu olan işlemlerden dolayı Vergi Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri ve Danıştay'a başvuranlar tarafından ödenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Harcın Ölçüsü, Ödenmesi ve Geri Verilmesi

Harç alma ölçüleri:

Madde 54 - (Değişik: 21/1/1982 - 2588/6 md.)

Vergi yargısı harçları (3) sayılı tarifiede yazılı işlemlerden değer ölçüsüne göre nispi esas üzerinden, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Harcın ödenmesi:

Madde 55 - (Değişik: 21/1/1982-2588/7 md.)

Vergi yargısı harçlarından ,Başvurma harcı dava dilekçesine pul yapıştırılmak suretiyle peşin olarak ödenir.

Nispi ve maktu harçlar, ihbarname esasına göre, ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 1 ay içinde ilgili vergi dairesine ödenir.

Harcın geri verilmesi:

Madde 56 - (Değişik: 21/1/1982-2588/8 md.)

Vergi Mahkemelerince verilen nihai kararlar üzerinden alınan nispi ve maktu harçlar (Başvurma harcı hariç) Bölge İdare Mahkemelerince veya Danıştayca mükellef lehine karar verilmesi halinde mükellefçe kazanılan miktar üzerinden, kesin kararın tebliği tarihinden itibaren bir yıl içinde geri verilir veya istek üzerine vergi borcuna mahsup edilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Tapu ve Kadastro Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mevzuu:

Madde 57 - Tapu ve kadastro işlemlerinden bu kanuna bağlı (4) sayılı tarifiede yazılı olanları, tapu ve kadastro harçlarına tabidir.

Mükellef:

Madde 58 - (Değişik birinci cümle: 21/1/1982-2588/9 md.) Tapu ve kadastro harçlarını kanuna ekli tarifiede belirtilen kişiler; tarifiede belirtilmeyen işlemlerde taraflar aksini kararlaştırmamış ise, aşağıda yazılı kişiler ödemekle mükelleftir.

a) Mülkiyet ve mülkiyetten gayri aynı hakları iktisap edenler, (İktisap eden kişiler birden fazla ise harçları hisseleri oranınca öderler)

b) İpotek tesisinde ipoteği tesis edenler,

c) Kadastro işlerinde adlarına tescil yapılanlar,

d) Miras sebebiyle çıplak mülkiyetin mirasçı adına tescilinde, çıplak mülkiyet sahibi olanlar,

e) Rücülarda rücu eden taraf,

f) Bunlar dışında kalan işlemlerde lehine işlem yapılmış olanlar.

İKİNCİ BÖLÜM

İstisnalar

Harçtan müstesna tutulan işlemler:

Madde 59 - (Değişik: 21/1/1982 - 2588/10 md.)

Aşağıda yazılı işlemler harçtan müstesnadır:

a) Genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köylerin iktisap edecekleri gayrimenkullerin vesair

aynı hakların tescili, şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri,

b) Kamu menfaatlerine yararlı dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların iktisap edecekleri gayrimenkullerin ve sair aynı hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleriyle bu dernek ve vakıflara ait tesislerin ve bu tesislerin sonradan iktisap edecekleri gayrimenkullerin ve sair aynı hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri.

c) İlgililerin kusurları olmaksızın tapu ve kadastro idareleri tarafından yapılacak hataların tashihleri

d) Mahkemeler, icra ve iflas daireleri ve diğer resmi dairelerce istenecek kayıt ve belge suretleri,

e) Karşılıklı olmak şartıyla yabancı devletlerin diplomatik veya konsolosluk ihtiyaçları için iktisap edecekleri gayrimenkullerin ve sair aynı hakların tescilleri, şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri,

f) Arkeolojik araştırmalar için yapılan iktisaplar ile ilgili tescil, şerh ve terkinler (Bu istisna hükmünün uygulanması şartları Milli Eğitim Bakanlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca tespit ve Resmi Gazete ilk ilan olunur),

g) 7269 sayılı Kanuna göre yaptırılacak meskenlere, 4753 sayılı Kanuna göre yapılan iktisaplara ve 3202 sayılı Kanun uyarınca T. C. Ziraat Bankası kredilerinden istifade suretiyle yapılmış bulunan hayvan barınak yerlerine ilişkin tescil, şerh ve terkinler,

h) Deprem, su basması, yangın gibi tabii afetlerin vukubulduğu belgelerde (Bu bölgeler Maliye ve İmar ve İskan Bakanlıklarınca müştereken tespit olunur) bu afetlerin vukubulduğu yılı izleyen yıldan itibaren en çok beş yıl içinde arsa üzerinde inşa veya binaya ilave suretiyle meydana getirilen binalar, bağımsız bölümler veya katlar için yapılan tescil, şerh ve terkinler,

i) Tersane yapımı için Devlet Planlama Teşkilatınca verilmiş Teşvik Belgesini haiz tüzel kişilerce bu maksatla iktisap edilen gayrimenkuller ve bu yerlerde inşa veya binaya ilave suretiyle meydana getirilen binalar için yapılan tescil, şerh ve terkinler,

j) a, e ve f bentlerinde belirtilen şekilde iktisap olunan gayrimenkullerin herhangi bir şekilde başkalarına devir ve ferağı,

k) (Ek: 4/12/1985 - 3239/91 md.) Beden Terbiyesi Teşkilatına dahil derneklerin münhasıran sporla uğraşmak üzere kurulan anonim şirketlere sermaye olarak koydukları gayrimenkuller ile bu şirketlere devrettikleri gayrimenkullerle ilgili devir ve iktisap işlemleri.

Yukarıda yer alan istisnalara ilave olarak özel kanunlarda yer alan muafiyet ve istisnalara ilişkin hükümler saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri

Harç alma ölçüleri:

Madde 60 - Tapu ve kadastro harcları, (4) sayılı tarifiede yazılı işlemlerden, işlemlerin nevi ve mahiyetine göre, değer esasından nispi veya maktu olarak alınır.

Değer esasları:

Madde 61 - Değer ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (4) sayılı tarifiede yazılı değerler esastır.

İpotekli gayrimenkuller:

Madde 62 - Rehin ile takyidedilmiş bir gayrimenkulün bağışlanmasında bağışlama yapıldığı anda bakiye kalan rehinli borç miktarı gayrimenkulün mukayyet kıymetinden indirilir.

Kayıtlı değer:

Madde 63 - Bu kanunda sözü edilen "kayıtlı değer" deyimi, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tespit edilen vergi değerlerini ifade eder.

(Ek:25/6/1992-3824/14 md.) Bu Kanunun uygulanmasında, vergi değerinin tespitinde aşağıdaki hususlar ayrıca dikkate alınır.

a) Kayıtlı değer (emlak vergisi değeri), beyan dönemini takip eden yıllarda Emlak Vergisi Kanunu hükümlerine göre hesaplanacak değerden az olmamak üzere mükellef tarafından beyan edilen değer, her yıl için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca belirlenmiş olan "yeniden değerlendirme oranı"nda artırılması suretiyle tespit olunur.

b) Yeniden değerlendirme oranı; daha önce yeniden değerlendirme oranı uygulanmak suretiyle bulunan değer ile mükellef tarafından emlak vergisi veya tapu ve kadastro harcına esas olmak üzere beyan edilmiş olan değerlerden yüksek olanına uygulanır.

c) Yeni inşa edilen binalarda harca esas değer, hesaplanmasında, Emlak Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre arsa veya arsa payı (arazi dahil) değeri olarak daha önce beyan edilmiş olan değere "yeniden değerlendirme oranı" uygulanmak suretiyle tespit olunan, değer esas alınır.

d) Tapu ve kadastro harcı, yeniden değerlendirme oranı uygulanmak suretiyle bulunan değer ile mükellef tarafından beyan edilmiş olan değerlerden yüksek olanı üzerinden hesaplanır.

e) Mükelleflerin yukarıdaki hükümlere göre tespit edilecek değerlerden daha düşük beyanda bulunmaları halinde; harcın hesabında yeniden değerlendirme oranı uygulanarak tespit edilecek değerler esas alınır. Aradaki farka isabet eden harç, kusur cezalı olarak ikmalen tarh edilir.

f) Harcın hesabında yüzbin liraya kadar olan matrah kesirleri dikkate alınmaz.

(Ek:25/6/1992-3824/14 md.) Bakanlar Kurulu, kalkınmada öncelikli yörelerde ve tarım arazilerinde artış oranını (0) sıfır (sıfır dahil) ile yeniden değerlendirme oranı arasında tespit etmeye yetkilidir. Bu yetki kalkınmada birinci ve ikinci derecede öncelikli yörelerde ve tarım arazilerinde farklı oranlar tespit edilmek suretiyle de kullanılabilir.

(Ek:25/6/1992-3824/14 md.) Bu maddenin uygulanmasında işlemin yapıldığı yıl için herhangi bir artış oranı dikkate alınmaz. Uygulamaya ilişkin usul ve esasları tayin ve tespiti Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

Harcın nispeti:

Madde 64 - Tapu ve kadastro harcları (4) sayılı tarifiede yazılı nispetler üzerinden alınır.

Muhtelif işlemler aynı zamanda yapılırsa her işlem ayrı ayrı harca tabidir.

Şu kadar ki ifrazen yapılan taksimlerde bu fıkra hükmü uygulanmaz.

Çıplak mülkiyet ve intifa haklarına ait harcların hesabında, kayıtlı değer, üçte biri çıplak mülkiyete, üçte ikisi de intifa hakkına ayrılır.

Tashih harcı:

Madde 65 - Tapu sicilinde kayıtlı arsa ve arazi üzerinde yeniden inşa olunacak bina ve sair tesislerin tescilinde veya her nevi vasıf değişikliklerinde tashih harcı alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Harcın Ödenmesi

Ödeme usulü:

Madde 66 - Tapu ve kadaastro harçları, makbuz karşılığında ödenir. Bunun şeklini Maliye Bakanlığı düzenlemeye yetkilidir. Ödeme yeri:

Madde 67 - (Değişik:21/1/1982-2588/11 md.)

Tapu ve kadaastro harçları, işlemin yapıldığı yerin vergi dairesine ödenir. Maliye Bakanlığınca yetki verilmesi halinde ilgili kuruluşlar tarafından da tahsil olunabilir.

Kadaastro ve tapulama harçlarında ödeme zamanı :

Madde 68 - (Değişik: 4/12/1985 - 3239/92 md.)

Kadaastro ve tapulama harçları tahakkukundan itibaren (ihtilaflı işlerde hükmün kesinleştiği tarihi takip eden aybaşından itibaren) bir sene içinde ödenir.

İştirak halindeki mülkiyetlerde tahakkuk ettirilen harcın tamamı, diğer şeriklere rücu hakkı mahfuz kalmak şartıyla, o gayrimenkule fiilen zilyed bulunan şerikten ve birden ziyade şerik fiilen zilyed bulunuyorsa bunlardan herhangi birinden tahsil olunur.

Ancak, kadaastro ve tapulaması yapılan gayrimenkul bu süre içinde tedavül ederse, harç yeni malik adına yapılacak tescilden önce ödenir.

Tapulama Kanununun 71 inci maddesi hükmü mahfuzdur.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

Harcın teminatı:

Madde 69 - Tapulama Kanununa göre tahakkuk etmiş olup tapu kütüğünde kayıtlı bulunan gayrimenkuller kadaastro harçlarında harcın teminatıdır ve maliki değiştiği takdirde yeni malikten dahi tahsil olunur.

(1) Bu fıkra da sözü edilen yeniden değerlendirme oranları için, 19/12/1992 tarih ve 92/3899 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına bakınız. (R.G. :31/12/1992-21452)

Gönderilecek listeler ve sorumluluk :

Mükerrer Madde 69 - (Ek: 2/1/1982-2588/12 md.)

Tapu ve kadaastro idareleri, devreden ve iktisap edenin adı ve adresi ile gayrimenkulün harca esas tutulan değerini ve vasıflarını, noterler de düzenledikleri veya tastik ettikleri gayrimenkullerin zilyetlik devir sözleşmelerinin birer örneğini şekli ve muhtevası Maliye Bakanlığınca tespit edilecek listelerle birlikte işlemin yapıldığı tarihi izleyen ay başından itibaren en geç 15 gün içinde ilgili vergi dairesine bildirmekle mükelleftirler.

Bu Kanuna göre bildirme mecburiyetini yerine getirmeyenler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 150 nci maddesinin 1, 2 ve 3 üncü bentlerinde yazılı olanlar için uygulanan ceza hükmolunur.

(Değişik: 4/12/1985-3239/93 md.) Belediyeler ve Bayındırlık ve İskan Bakan lığının ilgili memurları arsa, arazi veya bina üzerine yeniden inşa edilen binalarla ilgili yapı kullanma iznini (iskan belgesini) vermeden önce, vergi dairesine gerekli harcın ödendiğini gösterir belgeleri talep etmeye mecburdurlar.

Akdin daire dışında yapılması :

Madde 70- (Değişik birinci fıkra: 4/12/1985-3239/94 md.) Tapu memurlarının istek üzerine bir hakkı tesis, tadil veya terkin gibi tapu işlemleri için daire dışına gitmeleri halinde birinci derecede Devlet memurunun aldığı geçici görev yolluğunun 2/3'ü tazminat olarak emaneten mal sandığına yatırılır. Görevin tamamlanmasından sonra bu miktarın yarısı Hazineye gelir kaydedilir. Diğer yarısı tazminat olarak Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce hazırlanacak yönetmelikte belirtilen esaslara göre ilgili memurlar arasında dağıtılır. İstenen yere gidilmekten vazgeçilirse emaneten alınan para ilgilisine geri verilir. Mutad ulaştırma aracının sağlanması iş sahiplerine aittir.

İfraz, taksim, yüzölçümü gibi işler için harice gidildiği takdirde, ilgili memurlara Harcırah Kanunu hükümleri gereğince yollukları verilir.

BEŞİNCİ KISIM Konsolosluk Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM Mükellefiyet

Mevzu:

Madde 71 - Türkiye Cumhuriyeti muvazzaf ve fahri konsoloslukları tarafından yapılacak konsolosluk işlemlerinden bu kanuna bağlı (5) sayılı tarifede yazılı olanları, konsolosluk harclarına tabidir. İcabında Türkiye menfaatlerini deruhte eden yabancı devlet muvazzaf ve fahri konsoloslukları tarafından yapılacak konsolosluk işlemlerinden yukardaki fıkroda belirtilmiş olanları da bu Devletin kabul etmesi halinde konsolosluk harclarına tabidir.

Konsoloslarca yapılacak noter işlemleri:

Madde 72 - (Değişik: 18/1/1972-1512/207 md.)

Konsoloslar tarafından yapılacak noter işlemlerinde, kanunun noter harçlarına ait hükümleri uygulanır.

Mükellef:

Madde 73 - Konsolosluk harclarını, harca mevzu olan işlemin yapılmasını istiyen kişiler ödemekle mükelleftirler.

İKİNCİ BÖLÜM İstisnalar

Harçdan müstesna işlemler:

Madde 74 - Aşağıdaki mevzular harçdan müstesnadır:

a) Yabancı memleketlere tedavi maksadiyle gidenlere ait işlemler,
b) Yabancı memleketlerde öğrenim ve inceleme için bulunan öğrencilerle, resmi bir göreve veya Devletçe tedavi veya hava dağışımına gönderilmesi sebebiyle, bulunduğu sırada ölen Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Hükümet üyeleri, askeri ve sivil memurlar, subaylar ve erlerin ve Türk mürettebatının terekeleriyle ilgili bütün işlemler,

c) Doğum ve ölüm ilmuhaberleri,

- d) Konsoloslukların yetkilerine giren askeri işlemlere ait her türlü kağıtların düzenlenmesi veya onaylanması,
e) Öğrenci müfettişliği bulunmayan yerlerde müfettişlik görevi yapan konsoloslukların bu işlere ilişkin olarak düzenliyecekleri ve onaylayacakları kağıtlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri

Harç alma ölçüleri:

Madde 75 - Konsolosluk harçları, (5) sayılı tarifiede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Harcın nisbeti:

Madde 76 - (Değişik:29/7/1970-1318/104 md.)

Konsolosluk harçları (5) sayılı tarifiede yazılı nisbetler üzerinden alınır.

(Değişik: 10/4/1985-3180/1 md.) Konsoloslar tarafından yapılacak noter işlemlerinde (2) sayılı tarifiede yazılı nispetler uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Harcın Ödenmesi

Ödeme usulü:

Madde 77 - Konsolosluk harçları, işle ilgili kağıt ve belgelerin konsolosluklarda kalacak nüshalarına, kalmıyan hallerde asıllarına pul yapıştırılmak suretiyle ödenir.

Ödeme zamanı:

Madde 78 - Konsolosluk harçları, ilgili işlemin sona ermesinden önce peşin olarak ödenir.

Yabancı para ile tahsil edilecek harçların hesabı:

Madde 79 - (Değişik:10/4/1985-3180/2 md.)

Konsolosluk harçları ile Türkiye Cumhuriyeti Muvazzaf ve Fahri Konsolosluklarının yaptıkları her türlü işlemlere ait harçlar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit ve ilan edilecek döviz kurlarına göre ve bu işlemlerle ilgili tarifelere ayrı ayrı veya birlikte emsal uygulanmak suretiyle hesap edilerek tahsil edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM Çeşitli Hükümler

Dışişleri Bakanlığının yetkisi :

Madde 80 - Yabancı devletler konsolosluklarınınca Türklerden alınan konsolosluk harçları, (2) ve (5) sayılı tarifelerde yazılı harçlardan fazla olduğu takdirde, Dışişleri Bakanlığı mukabele bilmisil olarak o devletler uyruklarından aynı miktarda Konsolosluk harçları almaya yetkilidir.

Zaruri giderler:

Madde 81 - Kanuna göre alınması icabeden harçlardan başka muhafaza ücreti, hakem, hesap görme, bilirkişi, yolluk ve saire gibi, harca tabi işlemler için yapılması zaruri giderler ilgililer tarafından peşin olarak ödenir.

Kırtasiye veya diğer büro giderleri için masraf adıyla bir şey alınmaz.

Harçların konsolosluk giderlerine tahsisi:

Madde 82 - Konsolosluk harçlarından yapılacak tahsilat tutarının, konsolosluk giderlerine karşılık tutulması veya diğer bir dış temsilciliğine gönderilmesi veya memlekete getirtilmesi hususları, Maliye ve Dışışleri Bakanlıklarınca beraberce kararlaştırılır.

ALTINCI KISIM

Pasaport, İkamet Tezkeresi, Vize ve Dışışleri Bakanlığı Tasdik Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM Mükellefiyet

Mevzu:

Madde 83 - Pasaport, ikamet tezkeresi, vize ve Dışışleri Bakanlığı tasdik işlemlerinden bu kanuna bağlı (6) sayılı tarifiede yazılı olanlar harca tabidir.

Mükellef:

Madde 84 - Pasaport, ikamet tezkeresi ve tasdik harçlarını, harca mevzu olan işlemin yapılmasını istiyen kişiler ödemekle mükelleftir.

İKİNCİ BÖLÜM İstisna ve Muaflıklar

Harçtan müstesna işlemler:

Madde 85 - Pasaport Kanunu hükümlerine uygun olarak verilecek aşağıda yazılı pasaportlar, ikamet tezkereleri ve tasdik işlemleri harçtan müstesnadır:

- a) Diplomatik pasaportlar, hususi pasaportlar ve hizmet pasaportları,
- b) Yabancı memleketlere münhasıran öğrenim için gidecekler gerek Türkiye'den çıkarken ve gerekse yabancı memleketlerde öğrenimlerini tamamlayıncaya kadar verilecek pasaportlar,
- c) Yabancı memleketlerde yoksul kalmış oldukları sabit olan Türk vatandaşlarına, Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları tarafından münhasıran Türkiye'ye dönüş yolculuğu için muteber olmak ve veriliş tarihinden itibaren en fazla üç ay içinde kullanılmak üzere verilecek pasaportlar,
- d) Seyahatleri Türkiye için kültürel, ticari veya sosyal bir fayda sağlayacak mahiyette bulunduğu sabit olanlarla, Milli Eğitim Bakanlığının izni ile ilmi incelemelerde bulunmak veya yabancı memleketlerde yapılacak, spor temas ve müsabakalarına katılmak üzere toplu halde gezi yapacak öğretmen, öğrenci ve sporculara verilecek pasaportlar,
- e) Yabancı memleketlerde, Türk konsoloslukları tarafından düzenlenen veya tasdik olunan evrakın Dışışleri Bakanlığınca tasdikı,
- f) Türkiye'deki yabancı konsolosluk müstahdemleriyle, bu konsoloslukların meslekten olan memurları yanında ikamet etmek suretiyle hizmetlerinde bulunan yabancılara verilecek ikamet tezkereleri (Karşılıklı olmak şartıyla).

Harçtan muaf olanlar:

Madde 86 - (Değişik: 20/3/1981-2430/2 md.)

İş ve İşçi Bulma Kurumu aracılığı ile çalışmak üzere yabancı memleketlere giden işçilere yalnız iki yıllık süre için verilen pasaportlar ile aynı süre içinde bu pasaportların refakat hanesinde kayıtlı olanlar veya kayıt edilecekler pasaport harcından muaftır.

Madde 87 - Milli veya Milletlerarası tarih, kültür ve güzel sanatlar şenlikleri ve festivalleri, spor müsabakaları kongreler ve konferanslar, sergi ve panayırılar münasebetiyle, Türkiye'ye gelecek veya başka memleketlerde vukubulacak aynı mahiyetteki milletlerarası gösterilerde bulunmak veya bunlara katılmak için, Türkiye'den transit geçecekler harçsız vize verilir.

Bakanlar Kurulunca belli edilecek yerlere turizm tedavi veya hava değişimi maksadiyle gelecekler de, tesbit edilen şartlara bağlı olmak üzere harçsız vize verilir.

Bu maddede yazılı giriş vizeleri (Turist) damgasını taşıyacaktır.

Madde 88 - Aşağıda yazılı yabancılara ikamet tezkeresi harçsız olarak verilir:

- a) Türk okullarında veya fakültelerinde okuyan öğrenciler,
- b) Münhasıran gazete muhabirliği yapanlar,
- c) Devlet, il özel idareleri, belediyeler, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve bunlara bağlı resmi müesseseler tarafından istihdam edilen profesör ve uzmanlarla, iş sahibi olmıyan eşleri ve çocukları,
- d) Mali durumlarının bozuk olduğuna ikamet tezkeresi vermeye yetkili makamlarca kanaat getirilen yoksullar,
- e) Türk aslından olup Türk kültürüne bağlı ecnebi uyruklular.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri

Harcın ölçüleri:

Madde 89 - Pasaport, ikamet tezkeresi ve tasdik harçları, (6) sayılı tarifiede yazılı işlemlerden, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Yeniden harç alınması:

Madde 90 - Sürelerinin sona ermeleri sebebiyle yenilenen ikamet tezkerelerinden tam, kaybolan ikamet tezkerelerinin yenilenmesi halinde yarı harç alınır.

İkamet tezkerelerinde yarım harç:

Madde 91 - Onsekiz yaşını bitirmiyen çocuklara verilecek ikamet tezkerelerinden esas harcın yarısı alınır.

Dışişleri Bakanlığının yetkisi:

Madde 92 - Dışişleri Bakanlığınca alınacak tasdik harçlarını karşılık esasına göre bazı devletler uyrukları hakkında artırmaya ve gerektiğinde esas miktarına indirmeye adı geçen Bakanlık yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Harcın Ödenmesi

Ödeme usulü :

Madde 93 - Pasaport, ikamet tezkeresi ve tasdik harçları, ilgili kağıt ve belgelere harç pulu yapıştırılması veya basılı damga konulması suretiyle alınır.

Ödeme zamanı:

Madde 94 - Pasaport, ikamet tezkeresi ve tasdik harçları peşin olarak alınır.

YEDİNCİ KISIM
Gemi ve Liman Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM
Mükellefiyet

Mevzu:

Madde 95 - Gemi ve liman işlemlerinden, bu kanuna bağlı (7) sayılı tarifiede yazılı olanları, gemi ve liman harçlarına tabidir. İnşa halindeki gemiler:

Madde 96 - İnşa halindeki gemilere mahsus sicil işlemleri de, gemi sicil işlemleri gibi harca tabidir.

Ancak inşa halindeki gemilere mahsus sicilde kayıtlı bir geminin, asıl sicile geçirilmesinde evvelce yapılmış ve harca tabi tutulmuş işlemlerden ayrıca harç alınmaz.

Mükellef:

Madde 97 - Gemi ve liman harçları, taraflarca aksi kararlaştırılmamışsa aşağıda yazılı kişiler tarafından ödenir:

- a) Mülkiyet hakkını iktisabedenler, (İktisabeden kişiler birden fazla ise, harçları hisseleri oranında öderler),
- b) İpoteklerde ipoteği tesis edenler,
- c) Bunlar dışında kalan işlemlerde lehine işlem yapılmış olanlar.

İKİNCİ BÖLÜM
İstisnalar

Harçtan müstesna tutulan işlemler:

Madde 98 - Aşağıda yazılı mevzular harçtan müstesnadır:

a) İlgililerin kusurları olmaksızın gemi sicil memurları tarafından yapılan hatalarla ilgili düzeltmeler ile mahkemeler, icra ve iflas daireleri ve diğer resmi dairelerce istenecek suretler,

b) Mücbir sebeplerden dolayı limana uğrıyan ticaret gemileri ile her nevi deniz ürünleri avında kullanıldıkları müddetçe av, havuz, depo gibi özel tertibatı bulunan milli balık ve sünger gemilerine verilecek yola elverişlilik belgeleri.

c) Turist nakleden ve başkaca ticari işlemde bulunmayan turist gemileriyle,ilmi mevzularda kullanılan gemilerin yola elverişlilik belgeleri.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Harç Alma Ölçüleri ve Nispeti

Harç alma ölçüleri :

Madde 99 - Gemi ve liman harçları, (7) sayılı tarifiede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Değer esası :

Madde 100 - Değer ve ağırlık ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (7) sayılı tarifiede yazılı değer ve ağırlıklar esastır.

Harcın nispeti:

Madde 101 - Gemi ve liman harçları (7) sayılı tarifiede yazılı nispetler üzerinden alınır. Muhtelif işlemlerin aynı zamanda yapılması halinde her işlemde ayrı ayrı harç alınır.

Yola elverişlilik belgesi harcında indirim :

Madde 102 - Türkiye limanları arasında muntazam seferler yapan ticaret gemilerinden hareketlerinde tam, dönüşlerine kadar uğrıyacıkları liman ve iskelelerde 1/5 nispetinde, keza ticari işlemlerde bulunmayan ticaret gemilerinden de 1/5 nispetinde yola elverişlilik belgesi harcı alınır.

Denize elverişlilik belgesi harcında indirim:

Madde 103 - Uluslararası tanınmış gemi tasnif kurullarından belge alındığı taktirde, ayrıca denetleme yapılmamışsa veya kısmen yapılmışsa denize elverişlilik belgesi harcı yarı nispetinde alınır.

Ölçme belgeleri harcında indirim:

Madde 104 - Gemide yapılacak tadiller veya makine değişimi dolayısıyla verilecek ölçme belgelerinden 1/3 nispetinde harç alınır.

Tasdik harcında indirim:

Madde 105 - Değiştirme veya kaybedilme sebebiyle verilecek gemi tasdiknamelerinden tarifiede yazılı miktarın 1/5'i nispetinde harç alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Harcın Ödenmesi

Ödeme usulü:

Madde 106 - Gemi ve liman harçları, işle ilgili kağıt ve belgelere harç pulu yapıştırılmak suretiyle veya makbuz karşılığında ödenir.

Ödeme zamanı:

Madde 107 - Gemi ve liman harçlarının tamamı peşin olarak ödenmedikçe, harca mevzu olan işlem yapılmaz.

Ancak, liman başkanlığı bulunmayan iskelelere uğrıyan gemilerden yola elverişlilik belgesi harcı ilk uğradığı liman başkanlığı bulunan limanda tahsil edilir.

SEKİZİNCİ KISIM
İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM
Mükellefiyet

Mevzuu:

Madde 108 - İmtiyazname, ruhsatname ve diplomalardan bu kanuna bağlı (8) sayılı tarifiede yazılı olanları harca tabidir.

Mükellef:

Madde 109 - İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçlarını kendilerine bu belgeler verilen kişiler ödemekle mükelleftirler.

İKİNCİ BÖLÜM
Harç Alma Ölçüleri ve Nispetleri

Harç alma ölçüleri:

Madde 110 - İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçları, (8) sayılı tarifiede yazılı belgelerden, belgenin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Yeniden harç alınması:

Madde 111 - Bu kanunda ve ekli tarifiede aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kısımda yazılı olup harca tabi tutulmuş olan belgelerin, yenilenmelerinde veya devir suretiyle başkalarına intikallerinde ve herhangi bir sebeple iptal edildikten sonra yenilenmelerinden tekrar tam harç alınır.

Beratlı bir ihtiranın tadil ve ıslahı veya yapılacak ilaveler için verilecek tasdikname yerine, yeni bir berat istenirse, yeniden harç alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Harcın Ödenmesi

Ödenme usulü :

Madde 112 - İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçları, ilgili belgelere harç pulu yapıştırılması suretiyle veya makbuz karşılığında ödenir.

Ödeme zamanı:

Madde 113 - Bu harçlar peşin olarak alınır.
Yıllık harçlar, her mali yılın ilk ayı içinde ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

Belgelerin süresi ve yıl kesirleri:

Madde 114 - Kaybedilmeleri sebebiyle yeniden alınacak belgeler, kaybolan asıllarının süresi kadar muteberdir. Yıllık harca tabi olanlar yıl ortasında alınırsa ancak verildiği mali yılın sonuna kadar muteber olurlar. Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça, her yıl alınacak harclarda yıl kesirleri, tam yıl gibi harca tabidir.

Harçların geri verilmesi:

Madde 115 - İlgililerin kusuru olmaksızın Devlet tarafından görülen lüzum sebebiyle iptal edilen belgeler için evvelce alınmış harclar, iki yıl içinde ve istek üzerine geri verilir.

Diploma harcının ödenmemesi:

Madde 116 - Diploma harcı ödenmedikçe resmi veya özel daire ve müesseselere mezuniyete ait yazılar yazılamıyacağı gibi buna ait bir vesika da verilemez.

Sınıfların tesbiti:

Madde 117 - Bu kısımda yazılı olup sınıfa göre harca tabi tutulmuş olan işlerde sınıf dereceleri harç mevzuu olan işlemi yapan makamlar tarafından tayin olunur.

DOKUZUNCU KISIM Trafik Harçları

BİRİNCİ BÖLÜM Mükellefiyet ve Muaflıklar

Mevzuu:

Madde 118 - Trafik işlemlerinden bu kanuna bağlı (9) sayılı tarifede yazılı olanları, trafik harclarına tabidir.

Harçtan muaf olanlar:

Madde 119 - Askeri ehliyetnameyi haiz askeri şoförlerden muayene ve imtihan komisyonlarınca yapılacak imtihanı mütaakıp kazananların, askeri şoför ehliyetnameleri, imtihanları ve ehliyetname vizeleri, harçtan muaftır.

Mükellef:

Madde 120 - Trafik harclarını, harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişiler ödemekle mükelleftir.

İKİNCİ BÖLÜM Harç Alma Ölçüleri, Nispetleri ve Ödenmesi

Harç alma ölçüleri:

Madde 121 - Trafik harçları, (9) sayılı tarifede yazılı işlemlerden, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Harcın ödenmesi:

Madde 122 - Trafik harçları, işle ilgili kağıt ve belgelere pul yapıştırılmak suretiyle veya makbuz karşılığında ödenir.

ONUNCU KISIM Kısımlar Arasında Müsterek Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Muaflıklar ve İstisnalar Özel kanunlardaki hükümler:

Madde 123 - (Değişik: 20/3/1981 - 2430/3 md.)

Özel kanunlarla harçtan muaf tutulan kişilerle, istisna edilen işlemlerden harç alınmaz.

Ancak, İş Kanununa tabi işçilerin ve çırakların iş mahkemelerindeki dava ve bu mahkemelerden almış oldukları ilamların takiplerinde harçtan muafiyet gündelikleri 200 lira veya aylık ücretleri 6000 lirayı geçmeyen işçiler ve çıraklar hakkında uygulanır.

Diplomat muaflığı:

Madde 124 - Yabancı devletlerin Türkiye'de bulunan elçi, maslahatgüzar ve konsolosları ile elçilik ve konsolosluklarına mensup olan ve o memleketin uyrukluğunda bulunan memurları ve Türkiye'de resmi bir göreve memur edilenlerin bu sıfatlarından dolayı yapacakları harca mevzu işlemler, karşılıklı olmak şartıyla bu kanunda yazılı harçlardan muaftır.

İKİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyetle İlgili Genel Hükümler

Özel kanunlara göre harç mükellefi :

Madde 125 - Bu kanunun ilgili kısımlarında mükellefiyet hakkında konulmuş hükümlerin aksine, özel kanunlarda hüküm bulunduğu takdirde özel kanun hükmü uygulanır.

Re'sen yapılan işlemler:

Madde 126 - Herhangi bir istek olmaksızın re'sen yapılacak işlemlere ait harçlar, bu kanunda aksine hüküm yoksa, lehine işlem yapılan kişilerden alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödeme ile İlgili Genel Hükümler

İşlemin yapılamıyacağı:

Madde 127 - Bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, harçların tamamı peşin olarak ödenmeden harca mevzu olan işlem yapılmaz.

Memurların Sorumluluğu:

Madde 128 - Gerekli harçları tamamen almadan işlem yapan memurlar harcın ödenmesinden mükellefler ile müteselsilen sorumludurlar.

İşin hitamında alınacak harçlarda ödeme zamanı:

Madde 129 - Kendi kısımlarında ödeme zamanı tesbit edilmemiş olup da, mahiyetleri icabı işin sonunda alınması lazım gelen harçlar; harç alacağının doğması tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenir.

Zamanında ödenmiyen harçlar:

Madde 130 - Bu kanunda ödenmeleri için belli bir süre tesbit edilmiş olan harçlar süresi içinde ödenmemiş ise, ilgili makam ve daireler tarafından, sürenin sonundan itibaren 15 gün içinde bir müzekkere ile o yerin ilgili vergi dairesine bildirilir. Müzekkerede harcın nevi ve mahiyeti, miktarı, mükellefin adı ve soyadı ve en son ikametgah adresi açıkça gösterilir.

Genel Ödeme şekli:

Madde 131 - Harçlar, bu kanunun ilgili kısımlarında yazılı şekillerde ödenir.

Ancak Maliye Bakanlığı konunun özelliğini gözönünde bulundurarak, harçların, pul yapıştırılması, makbuz karşılığı veya basılı damga vurdurulması veya sair bir şekilde tahsili için ilgili dairelere yetki verebilir.

Harçları almaya yetkili daireler:

Madde 132 - Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde harçlar, harca mevzu olan işlemleri yapan daireler tarafından tahsil olunur.

Maliye Bakanlığı lüzum gördüğü takdirde harçları doğrudan doğruya vergi dairelerince tahsil ettirmeye yetkilidir.

Tahsilatın vergi dairesine yatırılması :

Madde 133 - Maliye Bakanlığının izniyle basılı damga kullanan veya makbuzla tahsilatta bulunan memurlar bir aya ait tahsilat tutarlarını ertesi ayın beşinci günü akşamına kadar en yakın vergi dairesine yatırmakla mükelleftirler. (500)

lirayı geçen tahsilat bu süre ile bağlı olmaksızın derhal yatırılır.

Maliye Bakanlığı lüzum gördüğü yerlerde bu miktarı artırmaya yetkilidir.

Teftiş ve kontrol yetkisi:

Madde 134 - Maliye müfettişleri, maliye müfettişi muavinleri ve gelirler kontrolörleri ile mahallin en büyük mal memurları her hal ve takdirde, harçları tahsile salahiyetli memurların hesaplarını teftiş ve kontrole yetkilidirler.

Mahallin en büyük mal memuru tarafından kontrol memurlarına da bu hususta yetki verilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli Hükümler

Madde 135 - Harçlar sayfa üzerine hesap edildiği hallerde 20 satır bir sayfa ve 50 harf bir satır itibar olunur. Son sayfa 20 satırdan eksik olsa da bir sayfa sayılır.

Madde 136 - Nispi harcın hesaplanmasında 50 kuruşa kadar olan matrah kesirleri atılır. 50 kuruş ve daha yukarı olanlar 1 liraya çıkarılır. Harç kesirlerinde 5 kuruşa kadar olan kısımlar atılır, 5 kuruş ve daha yukarı olanlar 10 kuruşa çıkarılır.

Madde 137 - Harçlar, harç pulu yapıştırılmak suretiyle tahsil edildikleri takdirde, pullar üzerlerine tarih ,konulduktan sonra imzalanmak veya mühürlenmek suretiyle iptal edilir.

Daireler kendilerine gelen kağıtlarda iptal edilmemiş veya yanlış iptal edilmiş pulları tarih ve mühürle iptal ederler.

İptal yapılmadan kağıtlar muameleye konmaz.

Madde 138 - Bu kanunda takdir olunacak değer üzerinden harç ödenmesi lazım gelen hallerde bu değer Vergi Usul Kanununda yazılı takdir komisyonlarınca tesbit olunur.

Mükerrer Madde 138 - (Ek:4/12/1985-3239/95 md.; Değişik: 15/12/1990 - 3689/ 11 md.)

Bu Kanuna bağlı tarifelerde yer alan maktu harçlar (Maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil), bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Bakanlar Kurulunca belirlenen miktarlar ile bu miktarların Vergi Usul Kanunu uyarınca 1990 yılı için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranı ile çarpılmak suretiyle bulunacak tutarların toplamı kadar artırılmıştır.

Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan maktu harçlar (Maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil), o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır.

Bu suretle hesaplanan harç miktarlarında 100 lira kesirleri nazara alınmaz.

(Ek: 4/5/1994-3986/12 md.) Bu Kanuna bağlı tarifelerdeki 1.1.1994 tarihi itibariyle geçerli olan maktu harçlar (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) % 100, nispi harçlar % 20 oranında artırılmıştır. Yıllık harç kapsamında bulunan belgelere ait 1994 yılı kıst dönemine ait harçlar tahsil edilmez. Bakanlar Kurulu, bu Kanuna bağlı tarifelerde yer alan maktu harçları (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) ile nispi harçları, tarifeler yahut tarifelerin ilgili fıkra ve bentleri itibariyle birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere; maktu harçlarda on katına, nispi harçlarda ise bir katına kadar artırmaya, uygulanmakta olan maktu harçları yarısına kadar, nispi harçları ise bu fıkra ile artırılmadan önceki seviyelerine indirmeye, bu had ve miktarlar arasında yeni had, miktar ve nispetler tespit etmeye yetkilidir.

BEşİNCİ BÖLÜM Kaldırılan Hükümler

Madde 139 - Aşağıda tarih ve sayıları yazılı kanunlar kaldırılmıştır.

- a) 25/2/1952 tarih ve 5887 sayılı,
- b) 11/3/1954 tarih ve 6401 sayılı,
- c) 20/5/1955 tarih ve 6608 sayılı,
- d) 29/6/1956 tarih ve 6765 sayılı,
- e) 26/7/1957 tarih ve 6955 sayılı,
- f) 6/1/1960 tarih ve 7406 sayılı,
- g) 2/1/1961 tarih ve 201 sayılı,
- h) 2/2/1340 tarih ve 405 sayılı,
- i) 15/4/1338 tarih ve 216 sayılı kanunlar ile bunların ek ve tadilleri,
- j) 11/5/1953 tarih ve 6085 sayılı ve 12/1/1961 tarih ve 232 sayılı kanunların trafik harçları ile ilgili hükümleri,
- k) 3/5/1928 tarih ve 1234 sayılı kanunun 68 inci maddesi,
- l) 5/7/1939 tarih ve 3687 sayılı kanunun 1 inci maddesinin vize resmine ait hükümleri,
- m) 18/12/1935 tarih ve 2864 sayılı kanunun 1 inci maddesinin vize müruriye resmine ilişkin hükümleri,
- n) 30/11/1330 tarihli Ecnebi Anonim ve sermayesi eshama munkasem şirketlerle ecnebi sigorta şirketleri hakkındaki Kanunun harçla ilgili hükümleri.

ALTINCI BÖLÜM Geçici Hükümler

Geçici Madde 1 - Yeniden bir tahrir yapılıncaaya kadar Tapu ve Kadastro harçlarının hesabında:

1. Arazide:

- a) 1 Haziran 1942 tarihinden evvel tahrir veya tadil görmüş olan arazi ve arsaların vergi değerlerinin (10) misli,
- b) 1 Haziran 1942 tarihinden sonra tadil görmüş olan arazi ve arsaların mezkr tarihteki vergi değerlerinin (10) misli,

2. Binalarda:

- a) 1 Haziran 1942 tarihinden evvel tahrir veya tadil suretiyle gayrisafi iratları takdir edilmiş olan binaların V.U.K. na göre bulunacak vergi değerlerinin (6) misli,
- b) 1 Haziran 1942 (Dahil) tarihi ile 28 şubat 1947 (Dahil) tarihleri arasında tahrir veya tadil suretiyle gayrisafi iratları takdir edilmiş olan binaların V.U.K. na göre bulunacak vergi değerlerinin (4) misli,
- c) 1 Mart 1947 (Dahil) tarihi ile 11 Mayıs 1953 (Dahil) tarihleri arasında tahrir veya tadil suretiyle gayrisafi iratları takdir

edilmiş olan binaların V.U.K. na göre bulunacak vergi değerlerinin (2) misli,

d) 12 Mayıs 1953 (Dahil) tarihinden sonra tahrir veya tadil suretiyle gayrisafi iratları takdir edilmiş olan binaların V.U.K. na göre bulunacak vergi değeri aynen,

Vergi değeri olarak kabul olunur.

Geçici Madde 2 - Bu kanunun yürürlüğe girmesinden evvelki zamanlara ait harçlarla ilgili işlemler eski hükümlere tabidir.

Ancak cezalara ait hükümlerden hangisi mükellefin lehine ise o uygulanır.

Geçici Madde 3 - Bu kanuna göre harç mevzuu dışında kalan işlemler sebebiyle, veya harçtan muaf tutulan kişiler adına, 5887 sayılı kanun gereğince, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahakkuk etmiş olup da tahsil edilmemiş bulunan harç ve cezalar terkin olunur.

Geçici Madde 4 - Bu kanunun yürürlük tarihinde, evvelki hükümlere göre bir yıl muteber olmak üzere harçları ödenerek alınmış ruhsatname, satış tezkereleri ve benzeri vesikalar ancak bu kanunun yürürlüğe girdiği mali yılın sonuna kadar muteberdir.

Madde 140 - Bu kanun hükümleri yayımını takibeden aybaşından itibaren 3 ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 141 - Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

*

* *

2/7/1964 TARİH ve 492 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMİYEN GEÇİCİ MADDELER:

1 - 21/1/1982 tarih ve 2588 Sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 - Bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki dönemlere ilişkin emlak alım, gayrimenkul kıymet artışı ve gelir vergilerine tabi olay ve hukuki durumlarda Emlak Alım Vergisi Kanunu, 1318 sayılı Finansman Kanununun Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisine ilişkin hükümleri ve Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri ile bu kanunların ek ve değişikliklerine ait kanun hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 2 - Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanunu ve 1318 sayılı Finansman Kanununun (Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergisine ilişkin hükümleri) ile 1598 sayılı Mali Denge Vergisi Kanununun mahsus kısım ve bölümlerinde kayıtlı vergi nispet ve tarifelerinde 1982 bütçe yılında meydana gelen olay ve hukuki durumlar için % 50'ye kadar indirim yapmaya ve bu indirimlerle ilgili esas ve usulleri saptamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2- 4/12/1985 tarih ve 3239 Sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde 2 - a) 492 sayılı Kanuna ekli (4) sayılı tarifenin 13 numaralı bendinin (a) ve (c) fıkralarında belirtilen ve Emlak Vergisi beyannamesi verilmesini gerektiren işlemlerden, Emlak Vergisi beyanname verme süresi (ek süre dahil) bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçmiş olan ve tapuda gösterilmemiş bulunanların 31/12/1987 tarihine kadar tapuda gösterilmesi halinde, ilgili mükellefler hakkında bahis konusu tarifeye bu Kanunla eklenen son fıkra hükmü uygulanmaz.

b) 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifeye bu Kanunla eklenen VIII - Telsiz Harçları bölümünde yazılı olan

harçlardan (Yıllık harçlara ait hükümler hariç) 7/10/1983 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında kalan süreyle ilgili bulunanların ve bu Kanunla harç kapsamına alınan tüm işlem ve belgelere ait yıllık harçların 1/4/1986 tarihine kadar ödenmesi halinde ceza uygulanmaz

3222 sayılı mülga Telsiz Kanunu hükümleri gereğince ödenen harçlar, bu Kanun hükümleri gereğince ödenecek harçlardan mahsup edilir.

3 - 3.12.1988 tarih ve 3505 sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar (bu tarih dahil) yan ve vadesi geldiği halde ödenmemiş olan vergiler ile bu tarih itibariyle ihtilaflı hale getirilmiş ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ve miktarı 500.000 lirayı aşmayan vergilerin % 30 fazlasıyla ve ihtilaf yaratmamak, yaratılmış ihtilaftan vazgeçmek kaydıyla 31. 12. 1988 tarihi sonuna kadar ödenmesi halinde, ödenen bu vergilere isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle asılları kısmen veya tamamen ödenmiş bulunan vergilere ait olan ve her vergi türü itibariyle miktarı 500.000 lirayı aşmayan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 30'unun 31.12.1988 tarihi sonuna kadar ödenmesi halinde, kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu maddenin uygulanmasına ait usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

Geçici Madde 2. - a) İhracat,

b) İhracat teşvik belgesine bağlanan döviz kazandırıcı faaliyetlerle, bu belge kapsamındaki ithalat,

c) İhracat veya döviz kazandırma taahhüdünde bulunulan ve yatırım teşvik belgesine bağlanmış yatırımlar için alınan yatırım kredileri ile bu belge kapsamındaki şirket kuruluşu ve sermaye artırımını, gayrimenkullerin ve irtifak haklarının aynı sermaye olarak konulması halinde bunların şirket adına tapuya tescili,

İşlemleri ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kağıtlar, 31.12.1993 tarihine kadar 488 sayılı Kanuna göre damga vergisinden ve 492 sayılı Kanuna göre harçlardan istisna edilir.

Kredilerin amaç dışı kullanılması, taahhüt edilen ihracatın gerçekleştirilmemesi veya teşvik belgesindeki şartların yerine getirilmemesi halinde, alınmayan damga vergileri ve harçlar, ihracatçı veya yatırımcı kişi veya kuruluşlardan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ceza ve gecikme faizi ile birlikte geri alınır.

Yukarıda belirtilen hususlarda damga vergisi ve harç istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kuruluşlar, istisnaya konu işlemin mahiyeti ile alınmayan vergi ve harcın miktarını, işlemin yapıldığı tarihi takip eden 30 gün içinde ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

İhracat taahhüdünün gerçekleşmediğinin veya teşvik şartlarına uyulmadığının tespit edildiği tarihi takip eden 30 gün içinde, bu durumu vergi dairesine bildirmeyen bankalar ile yukarıdaki fıkra gereğince bildirimde bulunmayan kuruluşlar, damga vergisi, harç, ceza ve gecikme faizinin ödenmesinden ilgililerle birlikte müteselsilen sorumludurlar.

Bu maddenin uygulanması bakımından, döviz kazandırıcı faaliyetlerin neler olduğu ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bağlı bulunduğu

Devlet Bakanı ile Maliye ve Gümrük Bakanı tarafından birlikte tespit edilir.

4 - 15/12/1990 tarih ve 3689 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1 - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar (bu tarih dahil) her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibarıyla miktarı 3.000.000 lirayı, yıllık beyannameler üzerinden tarh olunan vergilerde 25.000.000 lirayı aşmayan ve vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olan vergilerin tamamı ile bu vergilere isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun; yarısının 31.12.1990, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte tamamen ödenmesi ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarından kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun Yürürlüğe girdiği tarihte ihtilaflı olan ya da dava açma süresi henüz geçmemiş bulunan ikmalen, re'sen ya da idarece tarh edilen ve her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibarıyla miktarı, 3.000.000 lirayı yıllık beyannameler üzerinden tarh olunan vergilerde 25.000.000 lirayı aşmayan vergilerin tamamı ile bu vergilere isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının ayrı ayrı % 30'unun; yarısının 31.12.1990, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi halinde ve ihtilaf yaratılmaması, yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi şartıyla gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarından kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra kapsamına giren gecikme faizinin hesaplanmasında tarhiyatın tahakkuk tarihi, dava açma süresinin bitim tarihi olarak dikkate alınır.

Bu Kanunun uygulamasında; 3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi ile değişik 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesi gereğince asıl addolunan ve her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibarıyla miktarı 3.000.000 lirayı, yıllık beyannameler üzerinden tarh olunan vergilerde ise 25.000.000 lirayı aşmayan gecikme zammı ve gecikme faizlerinden;

- 1.1.1989 tarihi itibarıyla asıl addolunan miktarın % 30'unun; yarısının 31.12.1990, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla kalan % 70'inin,

- 1.1.1990 tarihi itibarıyla asıl addolunan miktarların % 20'sinin; yarısının 31.12.1990, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla kalan % 80'inin ve 1.1.1990 tarihinde asıl addolunan meblağlara 1990 yılı içinde uygulanan gecikme zamlarının,

Bu konuda ihtilaf yaratılmaması ve yaratılmış ihtilaflardan vazgeçilmesi halinde tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte önce her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibarıyla asılları kısmen veya tamamen ödenmiş bulunan vergilere ait olan ve her vergi türü itibarıyla miktarı 3.000.000 (Yıllık beyannamelere ilişkin olarak 25.000.000) lirayı aşmayan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 20'sinin; yarısının 31.12.1990, diğer yarısının da 31.1.1991 tarihi sonuna kadar iki eşit taksitte ödenmesi halinde, kalan % 80'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunda belirtilen miktarların üzerinde borç olması halinde; bu borçların sadece Kanunda belirtilen miktarları kadarki kısmı hakkında da, yukardaki fıkra hükümleri uygulanır.

Bu Kanun kapsamına giren alacaklar ile ilgili olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce yapılan tahsilat tutarları ile bu Kanuna göre yapılan ödemeler mükellefe red ve iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ait usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

5 - 24/6/1994 tarih ve 4008 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

1-Bu Kanunun 34 üncü maddesi ile Harçlar Kanununa bağlı (8) sayılı tarifeye eklenen XI-Finansal faaliyet izin belgesi harçları bölümünde yer alan ve yıllık harç kapsamına alınan belgelerden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar düzenlenmiş bulunanlara ait 1994 yılı kıst dönemine ait harçlar tahsil edilmez.

(1) SAYILI TARİFE (1)

(Değişik: 4/5/1994 - 3986/12 md.)

Yargı harçları:

(A) (Değişik:21/1/1982 - 2588/14 md.) Mahkeme Harçları:

Hukuk ve ticaret davalarıyla, idari davalarda ihtilafsız yargı konularında ve icra tetkik mercilerinde

I - Başvurma harcı:

Dilekçe veya tutanakla dava açma veya davaya müdahale veya tevdi mahallinin tayini, ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, tespiti delail ile ilgili taleplerde,

Uygulanan

Kanunla geti-

Miktar

rilen miktar

----- --

1. Sulh mahkemelerinde, icra tetkik mercilerinde (379.000 TL)
29.400 TL.

2. Asliye mahkemelerinde, idare mahkemelerinde (773.900 TL)
60.000 TL.

3. Bölge İdare Mahkemeleri, Yargıtay ve Danış-
tay'da (1.172.000 TL)
90.800 TL.

(Mahkemenin yetkisizlik veya görevsizlik kararı vermesi sebebiyle yetkili veya görevli mahkemeye yeniden başvurulması halinde bu harç alınmaz.)

II- Celse harcı:

(Taraflar veya vekilleri tarafından ertelenmelerine sebebiyet verilen celselerden.)

1. Sulh mahkemeleri:

a) Konusu belli bir değerle ilgili davalarda dava konusu miktardan (35.600) (459.400) liradan aşağı olmamak üzere (Binde 1,2)
Binde 1,2

b) Belli bir değer bulunmayan davalarda (459.400)
35.600 TL.

2. Asliye mahkemelerinde, idari yargı mercilerinde (60.000) (773.900) liradan az olmamak üzere) (Binde 1,2)
Binde 1,2

III- Karar ve ilam harcı:

1. Nispi harç:

a) Konusu belli bir değerle ilgili bulunan davalarda esas hakkında karar verilmesi halinde hüküm altına alınan anlaşmazlık konusu değer üzerinden (Binde 36)
Binde 36

(Ek: 4/12/1985 - 3239/96-A md.) Bakanlar Kurulu
dava çeşitleri itibariyle birlikte veya ayrı ayrı olmak

üzere bu bentte yazılı nispeti binde 10'a kadar indirmeye veya Kanunda yazılı nispete kadar çıkarmaya yetkilidir.

(1) Bu tarifiede Kanunla getirilmiş olan miktarlar aynen bırakılmış olup,Maliye Bakanlığının 16.12.1997 tarih ve 23202 mük.sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 33 seri no'lu Tebliğ ile 1998 yılı için tespit edilen maktu harç miktarları ile nispi harçların miktarları metne parantez içinde siyah punto ile işlenmiştir. Daha önce bu tarifiede değişiklik yapan mevzuat için,Mülga Hükümler Külliyyatının 2 nci cilt,739 uncu sayfadaki ilgili listeye bakınız.

Kanunla geti-	Uygulanan
rilen miktar	Miktar
-----	--
b) Bir gayrimenkulün hissedarlar arasında satış suretiyle şuyuun izalesine dair olan hükümler (Gayrimenkulün satış bedeli üzerinden)	(Binde 6)
Binde 6	
c) Gayrimenkulün hissedarlar arasında taksimine dair olan hükümler (Taksim edilen gayrimenkul değeri üzerinden)	(Binde 2,4)
Binde 2,4	
d) Nafaka verilmesine dair hükümler (Bir senelik nafaka bedeli üzerinden)	(Binde 6)
Binde 6	
e) Yukarıdaki nispetler Bölge İdare Mahkemeleri, Danıştay ve Yargıtay'ın tasdik veya işin esasını hüküm altına aldığı kararları için de aynen uygulanır.	
Nispi harçlar 60.000(773.900) liradan aşağı olamaz.	
2. Maktu harç:	
a) 1 inci fıkra dışında kalan davalarla, taraf teşkiline imkan bulunmayan davalarda verilen esas hakkındaki kararlarla, davanın reddi kararı ve icra tetkik mercilerinin 1 inci fıkra dışında kalan kararlarında	(773.900 TL)
60.000 TL.	
b) (a) fıkrasında yazılı davalarda esasa taalluk eden veya tashihi karar taleplerinin reddine dair Yargıtay ve Danıştay kararlarında	(1.569.400 TL)
121.600 TL.	
c) İdare Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri, Yargıtay ve Danıştay'ın icranın tehiri kararlarında	(1.257.200 TL)
97.400 TL.	
d) Tespiti delail, ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbir kararlarında	(1.257.200 TL)
97.400 TL.	
B) İcra ve iflas harçları:	
I - İcra harçları:	
1. İcraya başvurma harcı	(773.900 TL)
60.000 TL.	
2. Değeri belli olmayan icra takiplerinde, icranın yerine getirilmesi harcı	(773.900 TL)
60.000 TL.	
3. Değeri belli olan icra takiplerinde tahsil harcı, değer üzerinden:	
a) Ödeme veya icra emrinin tebliği üzerine haciz-	

den evvel ödenen paralardan	(Yüzde 2,4)
Yüzde 2,4	
b) Hacizden sonra ve satıştan önce ödenen paralardan	(Yüzde 4,8)
Yüzde 4,8	
c) Haczedilen veya rehinli malların satılıp paraya çevrilmesi suretiyle tahsil olunan paralardan	(Yüzde 6)
Yüzde 6	
d) Resmi ve özel müesseseler memur ve hizmetlilerinin maaş, ücret, gündelik ve sair hizmet gelirlerinin haczi suretiyle tahsil olunan paralardan	(Yüzde 2,4)
Yüzde 2,4	
e) Takip talebi bulunmayan alacaklılara icra ve iflas Kanununun 125 inci maddesinin 3 üncü fıkrası gereğince ödenen paralardan	(Yüzde 1,2)
Yüzde 1,2	
f) Gayrimenkullerin ve gemilerin tahliye ve tesliminde:	
aa) İcra emrinin tebliği üzerine tahliye olunduğu takdirde	(Yüzde 1,2)
Yüzde 1,2	
bb) Tahliye ve teslim icra marifetiyle olduğu takdirde	(Yüzde 2,4)
Yüzde 2,4	
g) (Değişik: 20/3/1981 - 2430/4-B md.) Menkul tesliminde;	

Kanunla getirilen miktar	Uygulanan Miktar
-----	-----
aa) İcra emrinin tebliği üzerine teslim halinde	(Yüzde 1,2)
Yüzde 1,2	
bb) İcra marifetiyle teslim halinde	(Yüzde 2,4)
Yüzde 2,4	
4. İdare harçları:	(546.900 TL)
42.400 TL.	
(Haczedilen gayrimenkullerin idaresi, kira mukavelleri düzenlenmesi ve hesap tutulması için)	
II- İflas harçları:	
1. Maktu harç:	
İflasın açılması veya konkordato isteği ve masaya katılma harcı	(1.257.200 TL)
97.400 TL.	
2. (Değişik:4/12/1985 - 3239/96-A md.) Konunun değeri üzerinden harç:	
a) İflasta paylaşılan para üzerinden	(Yüzde 2,4)
Yüzde 2,4	
b) Konkordatoda alacaklılara verilmesi kararlaştırılan para üzerinden	(Binde 6)
Binde 6	
C) Ticaret Sicili harçları:	
I - Kayıt ve tescil harçları: (Ticari işletme rehni dahil)	
1. Ticari işletmenin ve ünvanının tescil ve	

ilanında:

a) Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde (5.532.800 TL)
428.600 TL.

b) Şahıs şirketlerine ait işletmelerde (15.822.700 TL)
1.225.600 TL.

c) Sermaye şirketlerine ait işletmelerde (35.599.200 TL)
2.757.400 TL.

2. Temsile yetkili kılınan kimselerin tescil ve ilanında (Her kişi için):

a) Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde (2.762.100 TL)
214.000 TL.

b) Şahıs şirketlerine ait işletmelerde (3.939.500 TL)
305.200 TL.

c) Sermaye şirketlerine ait işletmelerde (8.693.400 TL)
673.400 TL.

3. Ticaret siciline tescil edilmiş olan vakalardaki değişikliklerin tescilinde:
(Ticari işletme rehni ile ilgili vakalar dahil) (Muhteva ile ilgili bulunmayan düzeltmelerde harç alınmaz.)

a) Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde (2.762.100 TL)
214.000 TL.

b) Şahıs şirketlerine ait işletmelerde (3.939.500 TL)
305.200 TL.

c) Sermaye şirketlerine ait işletmelerde (8.693.400 TL)
673.400 TL.

4. Kayıt silinmesinde: (Ticari işletme rehni kaydının silinmesi dahil)

a) Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde (1.094.400 TL)
84.800 TL.

b) Şahıs şirketlerine ait işletmelerde (1.569.400 TL)
121.600 TL.

c) Sermaye şirketlerine ait işletmelerde (2.762.100 TL)
214.000 TL.

Şubelerin her biri (Yabancı müesseselerin Türkiye'deki şubeleri dahil) ayrıca aynı harca tabidir.

II - Kayıt ve belge suretleri ve tasdikname harçları:

1. Bir ticari işletmeye ait sicil esas defterindeki kayıtların tamamının veya bir kısmının veya memurlukta saklanan bütün belgelerin örneğinin beher sayfasın-

dan (Ticaret Sicili Tüzüğü Madde: 11/1) (303.700 TL)
23.600 TL.

Kanunla geti-

rilen miktar

Uygulanan

Miktar

----- --

2. Tasdiknamelerden (Ticaret Sicili Tüzüğü Madde: 11/2, 104, 105)
72.800 TL.

(939.500 TL)

D) Diğer yargı harçları (Müşterek kısım):

I - Suret harçları:

(Değişik: 20/3/1981 - 2430/4-D md.)

a) İlâmın her sayfasının suretinden (Tasdikli fotokopiler dahil) (79.300 TL)
6.200 TL.

b) Mahkeme ve merci zabıtnameleri ve diğer evrakın beher sayfasının suretlerinden (Tasdikli fotokopiler dahil) (79.300 TL)
6.200 TL.

c) Avukatların tasdik ettiği vekaletname suretlerinden (Tasdikli fotokopiler dahil) (148.800 TL)
11.600 TL.

d) Sulh hakimi tarafından tasdik edilen vekaletname suretlerinden (Tasdikli fotokopiler dahil) (148.800 TL)
11.600 TL.

Re'sen verilmesi icap eden suretler hariç olmak üzere ceza mahkemelerinden alınacak suretlerden de aynı harçlar alınır.

II - Muhafaza harçları:

Adliye veznelerine tevdi olunan kıymetli eşyanın kabul ve muhafazası için, muhafaza olunan değer üzerinden:

a) Bir yıla kadar (Binde 6)
Binde 6

b) Bir yıllı geçen her yıl ve kesirler için (Binde 3)
Binde 3

III - Defter tutma harçları:

a) Alelumum, defter tutma ve tahrir işlerinde 35.600 (459.400) liradan az olmamak üzere deftere kaydolunan değer üzerinden (Binde 2,4)
Binde 2,4

b) Miras işlerinde defter tutulmasında:
aa) Mevcut ve alacak bakiyesi hasıl olmuş ise bu bakiye üzerinden (Binde 2,4)
Binde 2,4

bb) Borç bakiyesi hasıl olmuş veya mevcut ve alacaklar ile borçlar bakiyesi eşit ise (1.172.000 TL)
90.800 TL.

c) İflas dairesi tarafından tutulacak defterlerden (1.172.000 TL)
90.800 TL.

IV - Miras işlerine ait harçlar:

Terekenin tahrir ve tespiti, mirasın taksimi, tasfiyesi ve idaresinde, bunların konusunu teşkil eden değerler üzerinden (Binde 2,4)
Binde 2,4

(Miras idaresinde her sene ve kesirler için harç alınır.)

V - Vasiyetname tanzimine ait harçlar:

Medeni Kanunun 479 uncu maddesine göre sulh hakimi tarafından tanzim edilen resmi vasiyet senetleri:

a) Belli bir meblağı ihtiva edenler (Binde 0,60)
Binde 0,60

b) Belli bir meblağı ihtiva etmeyenler (1.569.400 TL)
121.600 TL.

(2) SAYILI TARİFE (1)
(Değişik: 4/5/1994 - 3986/12 md.)

Kanunla geti-	Uygulanan
Noter Harçları	Miktar
rilen miktar	-----
-----	---
I - Değer veya ağırlık üzerinden alınan nispi harçlar:	
1. (Değişik:30/12/1980 - 2366/2 md.) Muayyen bir meblağı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kağıtlardan beher imza için Binde 0,60	(Binde 0,60)
Bütün imzalar için bu suretle alınacak harcın toplam miktarı 121.600 (1.569.400) liradan az, 61.299.400 (791.418.900) liradan çok olamaz.	
2. Emanet harçları: Saklanmak üzere noterlere tevdi edilen değeri belli emanetlerden Binde 1,2	(Binde 1,2)
Harç miktarı 11.600 (148.800) liradan az olamaz, harç yıllık olarak hesaplanır. Bir yıldan fazla olan her yıl için ilave olarak yarı harç alınır. Yıl kesirleri tam itibar olunur.	
3. Gayrimenkul ve menkullerin idaresi harcı: Binde 2,4	(Binde 2,4)
Harç yıllık olarak hesaplanır, bir yıldan fazla olan her yıl için ilave olarak yarı harç alınır. Yıl kesirleri tam itibar olunur. Gayrimenkullerin değerleri belli değilse değerler takdir yolu ile tespit edilir.	
4. Konşimento yazılması harcı: Konşimento yazılmasında eşyanın her gayrisafi tonundan 1.034.TL.	(13.344 TL)
5. (Ek:21/1/1982 - 2588/15md;mülga:4/12/1985 3239/139 md.)	
II - Maktu harçlar:	
1. Belli meblağı ihtiva etmeyen ve alınacak harç miktarı kanun ve tarifede ayrıca gösterilmiş olan senet, mukavele ve kağıtlardaki imzaların beherinden 20.800 TL	(267.700 TL)
2. Her nevi tebliğ, (6830 sayılı Kanun hükümleri muvacehesinde noterlerce muhataba yapılacak tebliğler dahil) ihbar, ihtar ve protestolardan muhataba tebliğ edilecek beher nüsha için 35.600 TL.	(459.400 TL)
3. Vekaletnameler:	
a) Özel vekaletnamelerde beher imza için 18.200 TL.	(234.300 TL)
b) Genel vekaletnamelerde beher imza için 26.800 TL.	(345.600 TL)

4. Defter tasdiki:
a) Açılış, ara ve kapanış tasdik ve şerhleri
(Beher defter için):
aa) İşletme defteri ve diğer her türlü defterler (624.000 TL)
48.400 TL.

(1) Bu tarife Kanunla getirilmiş olan miktarlar aynen bırakılmış olup, Maliye Bakanlığı'nın 16.12.1997 tarih ve 23202 mük.sayıllı Resmi Gazete'de yayımlanan 33 seri no'lu Tebliği ile 1998 yılı için tespit edilen maktu harç miktarları ile nispi harçların miktarları metne parantez içinde siyah punto ile işlenmiştir. Daha önce bu tarife değişiklik yapan mevzuat için, Mülga Hükümler Külliyyatının 2 nci cilt, 739 uncu sayfadaki ilgili listeye bakınız.

Kanunla getirilen miktar	Uygulanan Miktar
-----	-----
bb) Serbest meslek kazanç defteri 60.000 TL.	(773.900 TL)
cc) Bilanço esasına göre tutulan defterler 60.000 TL.	(773.900 TL)
b) Açılış tasdiklerinde sayfaların mühürlenmesi: 100 sayfaya kadar (100 dahil) 17.600 TL.	(226.700 TL)
100 sayfadan yukarı beher 50 sayfa ve fazlası için 17.600 TL.	(226.700 TL)
5. Suretler ve tercümeler: a) İlgililere veya ibraz edenlere verilecek her türlü mukavele, senet, yazılı kağıt ve kayıt suretlerinin ve fotokopilerinin beher sayfasından 6.200 TL.	(79.300 TL)
b) Tercüme suretleri ve yabancı dille yazılmış kağıtların suretleri ve tercümeleri beher sayfasından (Fotokopiler dahil) 11.600 TL.	(148.800 TL)
6. Saklanmak üzere noterlere tevdi olunan ve değeri belli olmayan emanetlerle vasiyetnameler her yıl için (Yıl kesirleri tam sayılır) 35.600 TL.	(459.400 TL)
7. Tesbit ve tutanak harçları: Mukavelename, senet veya yazılı kağıtların veya bir şeyin veya bir yerin hal ve şeklinin ilgili şahısların hüviyet ve ifadelerinin tespiti 35.600 TL.	(459.400 TL)
8. Piyango, seçim ve toplantılarda hazır bulunmaktan alınacak harçlar: Davet üzerine piyango ve hususi müesseselerin kur'a seçim ve toplantılarında hazır bulunarak düzenlenecek tutanaklarda 612.200 TL.	(7.903.500 TL)
9. Düzeltme harcı:	

Evvelki işin mahiyet ve değeri değışmemek şartıyla yapılacak düzeltmelere ait beyannamelerden her imza için (115.600 TL)
9.000 TL.

10. Mukavele feshi harcı:

Değeri belli bir borç veya bir taahhüdün ikrarını tazammun etmeyen mukavelelerin feshinde beher imza için (115.600 TL)
9.000 TL.

11. Belli bir meblağı ihtiva etmeyen umumi ibra,umumi makbuz, tahkimname, ölüme bağı tasarruf senet ve mukaveleleri, ölünceye kadar bakma akdi, vakıf, aile vakıfları, evlat edinme, karı-koca haklarının idaresi, babalığı tanıma senetleri, miras taksim mukaveleleri, ifraz mukaveleleri ve bunlardan rücu ve bunların feshi ve bunların teferruatına dair senet, mukavele ve kağıtların düzenlenmesinden ve noter tarafından re'sen düzenlenecek tutanaklardan (1.569.400 TL)
121.600 TL.

(3) SAYILI TARİFE (1)
(Değişik: 4/5/1994 - 3986/12 md.)

Kanunla getiri-	Uygulanan
miktar	Miktar len
-----	-----

Vergi yargısı harçları:

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağı zam ve cezalara ilişkin uyuşmazlıklardan dolayı Vergi Mahkemelerinde, Bölge İdare Mahkemelerinde ve Danıştay'da açılan davalarda.

I - Başvurma harcı:

a) Vergi Mahkemeleri ile Bölge İdare Mahkemele- rine başvurma : (773.900 TL)
60.000 TL.

b) Danıştaya başvurma (1.569.400 TL)
121.600 TL.

II- Nispi harçlar:

a) Vergi mahkemesi ile bölge idare mahkemesi ka- rarlarında:

Tarhiyata ve ceza kesme işlemlerine karşı mükelle- fin dava açması üzerine vergi mahkemesinin nihai ka-

rarları ile bölge idare mahkemesinin kararlarında,
karar altına alınan uyuşmazlık konusu vergi, resim,
harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam
ve cezaların toplam değeri üzerinden 60.000 (773.900)
liradan az olmamak üzere

(Binde 2,4)

Binde 2,4

b) Danıştay kararlarında:

Karar altına alınan uyuşmazlık konusu vergi, resim,
harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam
ve cezaların toplam değeri üzerinden 121.600 (1.569.400)
liradan az olmamak üzere

(Binde 4,8)

Binde 4,8

(Bu miktardan evvelce ödenen nispi harç mahsup
edilir)

III - Maktu harç:

Yukarıdaki pozisyonlarda gösterilen ve nispi harca
tabi tutulmamış olan tahriyat veya ceza kesme ve di-
ğer işlemlerle ilgili:

a) Vergi mahkemesi ve bölge idare mahkemesi ka-
rarlarında
60.000 TL.

(773.900 TL)

b) Danıştay kararlarında
121.600 TL.

(1.569.400 TL)

c) Bölge idare mahkemesi ve Danıştayın yürütme-
nin durdurulması kararlarında
121.600 TL.

(1.569.400 TL)

IV - Suret harçları:

Tarafların isteği üzerine verilecek karar suretleri
için karar suretinin her sayfasından (Fotokopiler
5.000 TL.
dahil)

(63.800 TL)

(4) SAYILI TARİFE (1)

(Değişik: 21/11/1980 - 2345/2 md.)

Tapu ve Kadastro işlemlerinden alınacak harçlar:

I - Tapu işlemleri:

1. Kayıt harici kalmış olan gayrimenkullerin tesci-
linden takdir olunan değer üzerinden

(Binde 6)

Binde 6

(1) Bu tarife Kanunla getirilmiş olan miktarlar aynen bırakılmış
olup, Maliye

Bakanlığının 16.12.1997 tarih ve 23202 mük. sayılı Resmi
Gazete'de yayımla

nan 33 seri no'lu Tebliği ile 1998 yılı için tespit edilen maktu
harç mik

tarları ile nispi harçların miktarları metne parantez içinde
siyah punto ile

işlenmiştir. Daha önce bu tarifiede değişiklik yapan mevzuat
için, Mülga Hüküm-

ler Külliyyatının 2 nci cilt, 739 uncu sayfadaki ilgili listeye
bakınız.

Kanunla getirilen miktar	Uygulanan Miktar
-----	-----
2. Deniz, göl ve nehir kıyılarında izinli ve izinsiz doldurma suretiyle iktisabedilen yerlerin tescilinden takdir edilecek değer üzerinden Binde 840	(Binde 840)
3. Gayrimenkullerin ve mülkiyetten gayri aynı hakların, kanuni ve mansup mirasçılara intikalinde, bağışlamadan rücularda ve vasiyetlerin infazında veya piyango ve ikramiye suretiyle iktisabında kayıtlı değer üzerinden Binde 6	(Binde 6)
4. Gayrimenkullerin ve mülkiyetten gayri aynı hakların bağışlanmasından, kanuni mirasçılar dışında intifa hakkından kuru mülkiyet sahibi lehine ivazsız feragat edilmesinde ve süreli intifa haklarında süre dolarak intifa hakkının sona ermesinde kayıtlı değer üzerinden Binde 36	(Binde 36)
5. Dalyan ve volî mahallerinin tescil, intikal, hibe, vasiyet, temlik ve sair tasarrufi muamelelerde takdir olunacak kıymet veya bildirilen bedelden yüksek olanı üzerinden Binde 36	(Binde 36)
6. a) İfraz veya taksim veya birleştirme işlemlerinde kayıtlı değerler üzerinden Binde 6	(Binde 6)
b) Terekeye dahil gayrimenkullerin kanuni ve mansup mirasçılar arasında aynen veya ifrazen yapılacak taksimi ile imar parselasyon planları uygulama sonucu şuyulanan parsellerin pay sahipleri arasında rızaen veya hükmen taksiminde kayıtlı değer üzerinden Binde 6	(Binde 6)
c) Yukarıdaki fıkralar dışında kalan ve müşterek mülkiyete konu olanların rızaen veya hükmen pay sahipleri arasında aynen veya ifrazen taksiminde kayıtlı değer üzerinden Binde 2,4	(Binde 2,4)
7. İpotek tesisinde:	
a) İpotekle sağlanan borç miktarı üzerinden Binde 2,4	(Binde 2,4)
b) İpoteğe dahil gayrimenkullerden birisinin çıkarılarak başkasının ithalinde veya teminat ilavesinde borç miktarı üzerinden Binde 2,4	(Binde 2,4)
c) Mevcut ipotek derecelerinin sonradan istenilen	

değişikliklerinde borç miktarı üzerinden (Binde 1,2)
Binde 1,2

8. Muvakkat tesciller:

Medeni Kanunun 921 inci maddesi gereğince yapı-
lacak tescillerde kayıtlı değer üzerinden (Binde 1,2)
Binde 1,2

9. Mal birliği ve mal ortaklığının, mukaveleden mü-
tevellit şüf'a, iştira ve vefa haklarının, aile
yurtlarının mutlak veya nakil ile mükellef mirasçı
nasbının sicile şerhinden veya tescilinden kayıtlı
değer üzerinden (Binde 3,6)
Binde 3,6

10. Adi veya hasılat kira mukavelelerinin tapu si-
ciline şerhinde mukavele müddetine göre hesaplan-
cak kira toplamı ve mukavele mevcut değilse veya
mukavelede müddet belirtilmemişse bir yıllık kira be-
deli üzerinden (Binde 3,6)
Binde 3,6

11. Teferruatın tapu siciline kaydında beyan olunan
değeri üzerinden (Binde 2,4)
Binde 2,4

Kanunla geti-

rilen miktar

Uygulanan

Miktar

12. Satış vaadi sözleşmeleriyle, irtifak hakkı tesisi
vaadi sözleşmelerinin tapu siciline şerhinde, sözleşmede
yazılı bedel ile kayıtlı değer yüksek olanından, be-
delsiz olanlarından kayıtlı değerden (Binde 3,6)
Binde 3,6

13.a) (Değişik: 4/12/1985 - 3239/96-B md.) Ar-
sa ve arazi üzerine yeniden inşa olunacak bina vesair
tesislerin tescilinde emlak (Bina) vergisi değeri üze-
rinden (Binde 36)
Binde 36

Bayındırlık ve İskan Bakanlığının görüşü alınarak
Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit ve ilan edilmiş
bulunan sosyal mesken, işçi evleri ve bunlardan daha
düşük nitelikteki meskenler için Emlak (Bina) Vergisi
değeri üzerinden (Binde 18)
Binde 18

Yukarıdaki iki fıkra gereğince hesaplanacak harç,
Emlak Vergisi Beyannamesinin verilmesi gereken sü-
re içinde, şekli ve muhtevası Maliye ve Gümrük Ba-
kanlığınca tesbit edilecek bir beyanname ile beyan
edilir ve beyanname verme süresi içinde ödenir.

Tapu siciline tescil yapılmaması halinde de bu har-
cın tahsili aynı esaslar dahilinde yürütülür.

b) Meşfu payın şüf'a hakkı sahibi tarafından ila-
ma müsteniden iktisabında, kayıtlı değer üzerinden (Binde 12)
Binde 12

c) (Değişik: 21/1/1982 - 2588/17 md.) (a) fıkrası
dışında kalan her nevi cins ve kayıt tashihinde emlak
vergisi değeri üzerinden (Binde 6)
Binde 6

14. (Değişik: 21/1/1982 - 2588/17 md.) (Tapu

- Harcı mevzuuna giren işlemlerle ilgili tescil ve şerhlerin terkininden (546.900 TL)
42.400 TL.
15. Yapı kooperatiflerinin ortaklarına dağıtacağı gayrimenkullerin ortaklar adına tescilinde kayıtlı değer üzerinden (Binde 1,2)
Binde 1,2
16. Gayrimenkullere ait haritaların kopyalarının verilmesinde her parsel için (1.094.400 TL)
84.800 TL.
17. İlgililerin isteği üzerine gayrimenkullere ait verilecek kayıt örneklerinin her birisiyle çıkarılacak belge örneklerinin beher sayfasından (Fotokopiler dahil) (226.700 TL)
17.600 TL.
18. Taksim hakkının bertaraf edilmesinde bunun beyanlar hanesine işlenmesinde gayrimenkulün kayıtlı değeri üzerinden (Binde 6)
Binde 6
19. Muvazaa tarikiyle vaki tescillerin hükmen düzeltilmesinde kayıtlı değer üzerinden (Binde 72)
Binde 72
20. (Ek: 21/1/1982 - 2588/17 md.)
a) (Değişik: 4/12/1985 - 3239/96-B md.) Gayrimenkullerin ivaz karşılığında veya ölünceye kadar bakma akdine dayanarak yahut trampa hükümlerine göre devir ve iktisabında gayrimenkulün devir ve iktisap bedelinden az olmamak üzere emlak vergisi değeri üzerinden (cebri icra ve şüyuun izalesi hallerinde satış bedeli, istimlaklerde takdir edilen bedel üzerinden) devir eden ve devir alan için ayrı ayrı, (Binde 48)
Binde 48

Kanunla getirilen miktar

Uygulanan
Miktar

Tapuda kaydı bulunmayan gayrimenkullerin, zilyetlik devir sözleşmeleri ile devrinde de bu fıkra hükümleri uygulanır. Hesaplanacak harç, zilyetlik devir sözleşmeleri yapılmadan önce, şekli ve muhtevası Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecek bir beyanname ile bildirilir ve beyanname verme süresi içinde ödenir.

b) Gayrimenkullerin irtifak haklarının ve gayrimenkul mükellefiyetinin sermaye şirketlerine sermaye olarak konulmasında ticaret mahkemesince tayin olunan değer üzerinden devir alan için ve gayrimenkul devir hallerinde devir eden için (Binde 24)
Binde 24

c) Gayrimenkul mükellefiyetinin tesis ve devir yoluyla iktisabında tesis ve devir için ödenen bedel üzerinden (Bu bedel muayyen zamanlarda bir şey yapmak veya vermektan ibaret olduğu takdirde mükellefiyet bedeli beher sene verilecek veya yapılacak şeylerin 20 mis-

line eşit sayılır) devir alan için (Binde 48)
Binde 48

d) Gayrimenkul hükmündeki daimi ve müstakıl hakların tesis ve devri için ödenen bedel üzerinden (Bu bedel, bunların ayrı kayıtlı değerleri mevcut ise bu değerden, mevcut değilse üzerlerinde bu hakların tesis edildiği gayrimenkullerin emlak vergisi değerinin yarısından aşağı olamaz) devir alan için (Binde 48)
Binde 48

e) Gayrimenkul üzerine irtifak hakkı tesis ve devrinde (634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre yapılan kat irtifakları hariç olmak üzere) tesis ve devir için ödenen bedel üzerinden devir alan için (Binde 48)
Binde 48

f) İvaz karşılığında kuru mülkiyet iktisabında devir bedeli üzerinden devir eden ve devir alan için ayrı ayrı (Binde 48)
Binde 48

Yukarıdaki (e) fıkrasında yer alan intifa hakkı ile (f) fıkrasında yer alan kuru mülkiyetin değerleri bu Kanunun 64 üncü maddesinin son fıkrasına göre hesaplanan miktarlardan düşük olamaz.

II - Kadastro ve tapulama işlemleri:

(Değişik: 4/12/1985 - 3239/96-B md).

Kadastro ve tapulama işlemleri sonucunda tapu siciline tescil edilen bazı gayrimenkullerde kayıtlı değer üzerinden:

a) Tapuda murisi veya kendisi adına kayıtlı olup da kadastroda beyanname verenlere, tapulamada tespit- te hazır bulunanlara ait gayrimenkullerin kadastrolan- masında veya tapulamasında, (Binde 3,6)
Binde 3,6

b) Tapuda murisi veya kendisi adına kayıtlı olup da kadastroda beyanname vermeyenlere, tapulamada tes- pitte hazır bulunmayanlara ait gayrimenkullerin ka- dastrolanması veya tapulanmasında, (Binde 6)
Binde 6

Kanunla

getirilen

miktar

Uygulanan

Miktar

c) Aslen senetsiz gayrimenkullerin zilyedi adına ka- dastrolanması veya tapulanmasında, beyanname verenler ile tespit- te hazır bulunanlardan, (Binde 4,8)
4,8) (Binde 4,8)

d) Aslen senetsiz gayrimenkullerin zilyedi adına ka- dastrolanması veya tapulanmasında, beyanname vermeyenler ile tespit- te hazır bulunmayanlardan, (Binde 7,2)
7,2) (Binde 7,2)

(Yukarıdaki fıkralar gereğince ödenecek harç miktarı her parsel için 35.600 (459.400) liradan aşağı olamaz.)

Tapu ve kadastro işlemlerinde de nispi harçların en az miktarı 35.600 (459.400) liradır.

(Ek: 4/12/1985-3239/96-B md.) Bu tarifenin 13 numaralı bendinin (a) ve (c) fıkralarında belirtilen işlemlerden Emlak Vergisi Beyannamesi verilmesini gerektirenlerin 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 27 nci maddesinde yazılı ek süre sonuna kadar tapuda gösterilmemesi halinde harç % 50 fazlasıyla alınır.

(5) SAYILI TARİFE (1)

(Değişik: 4/5/1994 - 3986/12 md.)

Konsolosluk harçları:

I - Değer üzerinden alınacak harçlar:

1. Tereke işlerinde:

a) Terekenin tahrir, tesbit, idare ve tasfiyesinden (Binde 12)
Binde 12

b) Tereke, mahallin memurları tarafından tahrir, tespit, idare ve tasfiye olunduğu takdirde konsoloslukça yapılan murakabeden (Binde 6)
Binde 6

2. Sulhnameler:

(Kararda yazılı değer üzerinden:)

a) 50.000 liraya kadar olan kısmından (50.000 dahil) (Binde 24)
) Binde 24

b) 50.000 liradan sonra gelen kısmından ilaveten (Binde 6)
) Binde 6

3. Kıymetli eşyanın tesliminde:

Yurt dışında konsolosluklara ve büyükelçiliklere emaneten bırakılan kıymetli eşyanın ilgililere tesliminde (Binde 3,6)
Binde 3,6

4. Türkiye'ye ihraç edilecek mallardan listeleri konsolosluklarca tasdiki gerekenlerden (Binde 1,2)
Binde 1,2

II - Gemicilik işlerinde ton üzerinden alınacak harçlar:

1. Gemilere konsolosluklarca verilecek bayrak şahadetnameleri:

Beher rüsum tonilatosundan (27.621 TL)
2.140 TL.

2. Ticaret eşyası manifestolarının tasdikinde eşyanın beher gayrisafi tonundan (13.344 TL)
1.034 TL.

3. Sıhhiye patentası verilmesi veya vizesi, beher rüsum tonilatosundan (13.344 TL)
1.034 TL.

III - Maktu harçlar:

1. Gemi jurnalinin tasdiki:

(1) Bu tarife Kanunla getirilmiş olan miktarlar aynen bırakılmış olup, Maliye

Bakanlığının 16.12.1997 tarih ve 23202 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan

33 seri no'lu Tebliği ile 1998 yılı için tespit edilen maktu harç miktarları

ile nispi harçların miktarları metne parantez içinde siyah punto ile işlen-

miştir. Daha önce bu tarifiede değişiklik yapan mevzuat için, Mülga Hükümler

Külliyyatının 2 nci cilt, 739 uncu sayfadaki ilgili listeye bakınız.

Kanunla geti-	Uygulanan
rilen miktar	Miktar
-----	-----
a) Jurnalın tasdiki 183.400 TL.	(2.367.200 TL)
b) Jurnalı sayfa ilavesi 72.800 TL.	(939.500 TL)
2. Vizeye tabi olan yabancı hava ticaret ve gezinti gemilerinin vizeleri 734.800 TL.	(9.486.100 TL)
3. İmza ve mühür tasdiki: a) (Değişik: 20/3/1981- 2430/5 md.) Bulunulan yabancı memleketteki yerli makamlarla o memleketteki yabancı makamlar tarafından verilip Türk makamlarına veya Türk makamları tarafından verilip bulunulan yabancı memleketteki yerli ve yabancı makamlara ibraz edilecek olan yazılı kağıt ve suretler- deki imza ve mühürlerin veya tasdike müteallik imza ve mühürlerin metne şamil olmamak üzere tasdiki (Fotoko- piller dahil) 72.800 TL.	(939.500 TL)
b) İmza ve mühürlerin metne şamil olmak üzere tasdiki (Fotokopiler dahil) 146.000 TL.	(1.884.000 TL)
4. (Değişik: 20/3/1981-2430/5 md.) Yabancı memlekette usulüne uygun olarak yetkili makamlar tarafından tanzim olunan yazı, kağıt ve suretlerin o memlekette yürürlükte bulunan kanunlara uygun olduğunun tasdiki (Fotokopiler dahil) 72.800 TL.	(939.500 TL)
5. İdari hususlara ait beyanname, ilmühaber, tuta- naklar ve şerhler:	
a) Birinci sayfa için 72.800 TL.	(939.500 TL)
b) Birinci sayfadan sonraki her sayfa için 35.600 TL.	(459.400 TL)
6. Gerçek ve tüzelkişilerin isteği üzerine:	
a) Türk kanunlarının bir veya birkaç maddesinin aynının verilmesi (Beher sayfa için) 121.600 TL.	(1.569.400 TL)
b) Bunların tercümesinin tasdiki (Beher sayfa için) 244.800 TL.	(3.160.200 TL)
7. Terekenin mühürlenmesi 183.400 TL.	(2.367.200 TL)
8. Bilirkişi tayini ve bilirkişi raporlarının tasdiki 109.200 TL.	(1.408.900 TL)
9. Bu tarife ile noter harçlarına ait (2) sayılı tarifede zikredilmeyen hukuk işlerine ait diğer yazılı kağıtlar ve kararlar 72.800 TL.	(939.500 TL)
10. Bu tarifede sayılan yazılı kağıt ve işlemlerin konsoloshane haricinde düzenlenmesi ve icrasından asıl harca ilave olarak 183.400 TL.	(2.367.200 TL)

(6) SAYILI TARİFE (1)
(Değişik: 4/5/1994 - 3986/12 md.)

Pasaport, vize, ikamet tezkeresi ve Dışişleri
Bakanlığı tasdik harçları:

I- Pasaport Harçları:

1. Umuma mahsus münferit ve müşterek pasaportlar:
(Konsolosluklarca verilen pasaportlar dahil)

6 aya kadar olanlar (2.762.100 TL)
214.000 TL.
1 yıl için olanlar (3.939.500 TL)
305.200 TL.

(1) Bu tarifeyle Kanunla getirilmiş olan miktarlar aynen bırakılmış
olup, Maliye

Bakanlığının 16/12/1997 tarih ve 23202 mük.sayılı Resmi Gazete'de
yayımlanan

33 seri no'lu Tebliği ile 1998 yılı için tespit edilen maktu harç
miktarları

ile nispi harçların miktarları metne parantez içinde siyah punto
ile işlen-

miştir. Daha önce bu tarifiede değişiklik yapan mevzuat için, Mülga
Hükümler

Külliyyatının 2 nci cilt, 739 uncu sayfadaki ilgili listeye
bakınız.

Kanunla geti-	Uygulanan
rilen miktar	Miktar
-----	-----
2 yıl için olanlar	(6.640.300 TL)
514.400 TL.	
3 yıl için olanlar	(9.486.100 TL)
734.800 TL.	
3 yıldan fazla süreli olanlar	(13.439.600 TL)
1.041.000 TL.	
Umuma mahsus münferit ve müşterek pasaportlarda pasaportta kayıtlı her kişi için ayrı ayrı harç alınır. Refakatte kayıtlı 7 yaşından küçük çocuk- lardan harç alınmaz.	
Süre uzatımları da aynı miktarda harca tabidir.	
2. 5682 sayılı Pasaport Kanununun 18 inci maddesinde yer alan yabancılara mahsus damgalı pasaportlardan da 1 numaralı fıkradaki esaslara göre, umuma mahsus münferit ve müşterek pasaportlardan alınan harçlar aynen alınır.	
3. Muteberlik müddeti sona eren pasaportların konsolos- luklarca süre uzatımı, bu pasaportların sürelerinin bitimi tarihinden itibaren ceza alınmaksızın yapılır.	
II - Vize harçları:	
1. Giriş vizeleri:	
a) Tek giriş	(4.737.300 TL)
367.000 TL.	
b) Müteaddit giriş	(15.822.700 TL)
1.225.600 TL.	
2. Transit vizeleri:	
a) Tek transit	(4.737.300 TL)
367.000 TL.	
b) Çift transit	(9.486.100 TL)
734.800 TL.	

(Müşterek pasaportlarda her şahıs için 1 ve 2 nci fıkralarda gösterilen harçlar aynen alınır.)
Vize harçlarının tespiti, mütekabiliyet esası gözönünde tutularak, Dışişleri Bakanlığı yetkilidir.

3. Yabancıların Türkiye'den çıkışlarında istekleri üzerine verilecek münferit pasaportlara ait dönüş vizeleri (7.903.500 TL)
612.200 TL.

III - Yabancılar verilecek ikamet tezkeresi ve Dışişleri Bakanlığı tasdik harçları:

1. İkamet tezkeresi:

6 aylık olanlar (7.903.500 TL)
612.200 TL.)

1 yıllık olanlar (15.822.700 TL)
1.225.600 TL.

2 yıllık olanlar (23.729.200 TL)
1.838.000 TL.

2. Dışişleri Bakanlığı tasdik harçları (2.762.100 TL)
214.000 TL.

(7) SAYILI TARİFE (1)
(Değişik: 4/5/1994 - 3986/12 md.)
Gemi ve Liman Harçları

I- Gemi sicil işlemleri

1. Gemi tasdiknameleri, beher rüsum tonilatosundan: (5.469 TL)
424 TL.

367.000 (4.737.300 TL) liradan az, 24.519.600 (316.564.800) liradan çok olamaz.

2. Gemi siciline kayıtlı gemilerin ivaz karşılığında temlikinde veya muvazaa yoluyla yapılan tescillerin düzeltilmesinde satış veya muvazaa belgelerinde yazılı bedel üzerinden (Binde 12)
Binde 12

(Belge mevcut olmaması veya belgede bedeli yazılı bulunmaması veya rayiç bedelden küçük olması hallerinde emsal bedeli üzerinden harç alınır. Aile tesisleri, trampa, iktisabi zaman aşımı tescilleri de bu esasa tabidir.)

(1) Bu tarife Kanunla getirilmiş olan miktarlar aynen bırakılmış olup, Maliye

Bakanlığının 16/12/1997 tarih ve 23202 mük.sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan

33 seri no'lu Tebliği ile 1998 yılı için tespit edilen maktu harç miktarları

ile nispi harçların miktarları metne parantez içinde siyah punto ile işlen-

miştir. Daha önce bu tarife değişiklik yapan mevzuat için, Mülga Hükümler

Külliyyatının 2 nci cilt, 739 uncu sayfadaki ilgili listeye bakınız.

Kanunla getirilen miktar	Uygulanan Miktar
-----	-----
3. Sicilde kayıtlı gemilerin, ölünceye kadar bakma akdi ile temlikinde, emsal bedeli üzerinden Binde 3	(Binde 3)
4. Gemi sicilinde kayıtlı gemiler üzerine ivaz karşılığında mukavele ile intifa hakkı tesisinde, bedeli üzerinden Binde 3	(Binde 3)
5. Gemi siciline kayıtlı gemiler üzerinde tesis olunacak ipoteklerden sağlanan borç miktarı üzerinden Binde 0,6	(Binde 0,6)
6. Kira mukavelelerinin gemi siciline şerhinde mukavelede şart koşulan kira bedeli toplamı üzerinden Binde 0,6	(Binde 0,6)
7. Harç mevzuuna giren işlemlerin terkininden (Tescilinde alınan harç miktarını aşamaz) 35.600 TL.	(459.400 TL)
8. Gemi sicilinde yapılan kayıt düzeltmelerinden beher rüsum tonilatosundan 35.600 (459.400) liradan az 612.200 (7.903.500) liradan çok olamaz.) 424 TL.	(5.469 TL)
9. İstek üzerine verilen ve gemi siciline atıf yapılmış olan belge suretleri ile sicil kayıt suretlerinden (Fotokopiler dahil) 17.600 TL.	(226.700 TL)
II - Liman işlemleri:	
1. Denize elverişlilik belgesi: En az 121.600 (1.569.400) lira maktu harca ilave olunarak aşağıdaki tarifeye göre harç alınır:	
İlk 150 tonilato için beher rüsum tonilatosundan 1.400 TL.	(18.070 TL)
Sonra gelen 350 tonilato için beher rüsum tonilatosundan 792 TL.	(10.221 TL)
500 tonilatosundan yukarı beher rüsum tonilatosundan (Harç tutarı 3.677.400 (47.477.100) liradan çok olamaz.) 294 TL.	(3.790 TL)
2. Ölçme belgesi: En az 244.800 (3.160.200) lira maktu harca ilave olarak aşağıdaki tarifeye göre harç alınır:	
İlk 150 tonilato için beher rüsum tonilatosundan 1.834 TL.	(23.672 TL)
Sonra gelen 350 tonilato için beher rüsum tonilatosundan 1.834 TL.	(23.672 TL)
Sonra gelen 2.500 tonilato için beher rüsum tonilatosundan 1.400 TL.	(18.070 TL)
3.000 tonilatosundan yukarısı için beher rüsum	

tonilatodan (Harç tutarı 9.807.800 (126.624.700)
liradan çok olamaz.) (10.221 TL)
792 TL.
3. Yola elverişlilik belgesi:
Aşağıdaki tarifeye göre harç alınır:
11-150 rüsum tonilatoluk gemilerden (939.500 TL)
72.800 TL.
151-500 rüsum tonilatoluk gemilerden (1.569.400 TL)
121.600TL.
501-3.000 rüsum tonilatoluk gemilerden (3.160.200 TL)
244.800 TL.
3.000 rüsum tonilatodan yukarı gemilerden (3.939.500 TL)
305.200 TL.
10 rüsum tonilatoya kadar olan gemiler harçtan
muafıtır.

Uygulanan

Kanunda geti-

Miktar

rilen miktar

----- --

4. Ulaştırma Bakanlığınca verilen bayrak şahadet-
nameleri,beher rüsum tonilatodan 183.400 (2.367.200)
liradan az 6.129.600 (79.136.900) liradan çok olamaz.) (18.070 TL)
1.400.-TL
5. Gemi jurnallarının liman idarelerinde tasdiki (379.000 TL)
29.400 TL.
6. Yeterlik belgesi harçları:
a) Uzak yol kaptanlığı ve başmakiniistliği için (2.367.200 TL)
183.400 TL.
b) Yakın yol kaptanlığı ve başmakiniistleri ile Mar-
mara ve İzmir kılavuzluğu için (1.569.400 TL)
121.600 TL.
c) Uzak yol ve yakın yol güverte ve makine zabıtlığı
ile liman kılavuzluğu için (939.500 TL)
72.800 TL.
d) Liman ve kıyı kaptanlığı, deniz motorculuğu, deniz
buhar veya motor makinistliği, dalgıçlık ve amatör
denizcilik için (696.800 TL)
54.000 TL.
7. Türk denizci kütüğü kayıt suretlerinden (459.400 TL)
(Fotokopiler dahil)
35.600 TL.
8. (Ek: 3/12/1988-3505/32 md.) Gemi sörvey belgeleri:
a) Yolcu gemisi emniyet belgesi, yük gemisi teçhizat
ve inşa emniyet belgesi, uluslararası yükleme sınırı
belgesi,yük gemisi telsiz-telefon emniyet belgesi,
telsiz-telgraf emniyet belgesi, (Her bir belge için
ayrı ayrı olmak üzere)
En az 60.000 (773.900) lira maktu harca ilave olarak

beher rüsum tonitosundan (2.267 TL)
176 TL.

Her belgenin harç tutarı 612.200 (7.903.500)
liradan çok olamaz

b) Muafiyet belgesi (1.569.400 TL)
121.600 TL.

(Yukarıdaki bölümde yazılı belgelerin konsolosluklarca
yapılacak temdidi işleminden de aynı miktarda harç alınır.)

(8) SAYILI TARİFE (1)
(Değişik: 4/5/1994 - 3986/12 md.)

İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları
I - İmalat ruhsatları:

1. Müstahzar ruhsatnameleri:

Tıbbi ve ispençiyari müstahzarların ticarete
çıkarılması için Sağlık Bakanlığınca verilecek
ruhsatnameler:

a) Memleket dışında imal olunup ithal edilenler (31.651.500 TL)
2.451.600 TL.

b) Memleket içinde imal olunanlar (15.822.700 TL)
1.225.600 TL.

c) Ruhsatname verilmeden önce yapılacak
tahlillerden alınacak gider karşılığı:

- Hariçten ithal edilenler (15.822.700 TL)
1.225.600 TL.

- Memleket içinde imal olunanlardan (7.903.500 TL)
612.200 TL

2. İhtira beratları:

a) İhtira ve munzam ihtiraların tescili
taleplerinden ve noksan evrakın tamamlanması
için yeniden 3 aylık müddet verilmesi
hususundaki taleplerden (2.367.200 TL)
183.400 TL.

(1) Bu tarifeye Kanunla getirilmiş olan miktarlar aynen bırakılmış
olup, Maliye

Bakanlığının 16/12/1997 tarih ve 23202 mük.sayılı Resmi Gazete'de
yayımlanan

33 seri no'lu Tebliği ile 1998 yılı için tespit edilen maktu harç
miktarları

ile nispi harçların miktarları metne parantez içinde siyah punto
ile işlen-

miştir. Daha önce bu tarifiede değişiklik yapan mevzuat için, Mülga
Hükümler

Külliyyatının 2 nci cilt, 739 uncu sayfadaki ilgili listeye
bakınız.

Kanunla Geti-	Uygulanan
Miktar	Miktar rilen
-----	-----

b) Tesciline karar verilen ihtiralarından:

1. Tescil harcı olarak (14.231.900 TL)
1.102.400 TL.

2. İkinci yıl ve muteber olduğu sürece her yıl için
taksitler halinde (14.231.900 TL)
1.102.400 TL.

c) Munzam ihtiraların her birinin tescilinden bir de-

faya mahsus	(11.859.400 TL)
918.600 TL.	
d) Müddetleri uzatılan ihtira beratlarından, uzatılan her yıl için	(23.729.200 TL)
1.838.000 TL.	
e) İhtira beratlarıyla munzam ihtiraların devir, intikal ve intifa (Lisans) haklarının tescilinden	(3.939.500 TL)
305.200 TL.	
f) Menşe memleket vesikalarından	(3.939.500 TL)
305.200 TL.	
g) İhtira beratlarıyla, munzam ihtiraların dosyalarından veya sicil defterlerinden çıkarılacak suretlerinden ünvan ve adres değişikliklerini, terkin taleplerini ve tatbik mevkiine koyma talebini bildiren dilekçelerden, rüçhan hakkı taleplerinden	(2.367.200 TL)
183.400 TL.	
h) İhtira tarifnamelerinde yapılacak tadil, tahsih ve ilavelerden, (Beher tarifname sayfası için)	(1.172.000 TL)
90.800 TL.	
3. Markalar:	
a) Marka tescili talebini havi dilekçelerden (Yenileme talepleri dahil) ve noksan evrakın tamamlanması için yeniden müddet verilmesi taleplerinden	(1.172.000 TL)
90.800 TL.	
b) Tesciline karar verilen her bir marka için tescil harcı olarak	(9.486.100 TL)
734.800 TL.	
c) Marka tescilinin yenilenmesinden (Bir marka için)	(7.903.500 TL)
612.200 TL.	
d) Markaların devir, intikal ve intifa (Lisans) haklarının tescilinden	(9.486.100 TL)
734.800 TL.	
e) Marka dosyalarından veya sicil defterlerinden çıkarılacak suretlerden, ünvan ve adres değişikliklerini, eşya ilavesi veya çıkarılmasını havi talepleri ile terkin ve rüçhan hakkı taleplerinden	(2.367.200 TL)
183.400 TL.	
f) Menşe memleket vesikalarından	(4.737.300 TL)
367.000 TL.	

II- İhracatçı ruhsatnameleri ve ithalatla ilgili belgeler:

1.İhracatçı ruhsatnameleri:

3018 numaralı Kanun mucibince verilecek ihracatçı ruhsatnameleri	(7.903.500 TL)
612.200 TL.	

Yukarıdaki miktara ilaveten:

a) Bu ruhsatnamelerde yazılı her bir ihraç maddesi için	(773.900TL)
60.000 TL.	
b) Bu ruhsatnamelerde yazılı her bir ihraç maddeleri grubu için	(1.569.400 TL)
121.600 TL.	

Ruhsatnamelerin verilmesinden sonra ruhsatnamelere yeniden ilave olunacak her bir ihraç maddesi veya grubu için, (a) ve (b) fıkralarında yazılı harç alınır. Bu ruhsatnameler iki yılda bir defa Ocak ayı içinde Ticaret Bakanlığınca vize edilir. Vize muamelesinde ruhsatnamenin tabi olduğu harç alınır. Ocak ayından sonra vize edildiğine dair Ticaret Bakanlığının tasdikini haiz bulunmayan ruhsatnameler muteber sayılmaz. Yıl

içinde yeniden alınan ruhsatnameler verildiği yıl için ayrıca vizeye tabi tutulmaz.

Kanunla getirilen miktar	Uygulanan Miktar
-----	-----
2. İthalatla ilgili belgeler:	
a) İthalatçı vesikalarından 3.677.400 TL.	(47.477.100 TL)
b) İthalatçı vesikaları vizelerinden (Her yıl için) 1.838.000 TL.	(23.729.200 TL)
c) İthalatçı vesikalarına kaydedilecek her fasıl için 612.200 TL.	(7.903.500 TL)
d) İthal malları değişikliği karar belgesi harcı: Mal değişikliği müracaatlarında talep başına değişikliği istenen mal kıymeti üzerinden Binde 6	(Binde 6)
e) İthalat taleplerinden: Her talep için kıymet yekünü üzerinden Binde 1,2	(Binde 1,2)
III - (Değişik:24/3/1988 - 3418/36 md.) Maden arama ruhsatnameleri, işletme ruhsatnameleri, işletme imtiyazları:	
1. Maden arama ruhsatnamesi taleplerinden 734.800 TL.	(9.486.100 TL)
2. Maden arama ruhsatnameleri (Her yıl için) 1.838.000 TL.	(23.729.200 TL)
3. Önişletme ruhsatnameleri (Her yıl için) 6.435.600 TL.	(83.087.700 TL)
4. Maden işletme ruhsatnameleri (Her yıl için)	
a) 10 yıla kadar olan (10 dahil) işletme ruhsatnameleri 11.033.800 TL.	(142.453.500 TL)
b) 15 yıla kadar olan (15 dahil) işletme ruhsatnameleri 12.871.800 TL.	(166.183.500 TL)
c) 40 yıla kadar olan (40 dahil) işletme ruhsatnameleri 18.389.200 TL.	(237.417.200 TL)
d) 60 yıla kadar olan (60 dahil) işletme ruhsatnameleri TL)27.584.000 TL.	(356.128.500 TL)
5. Mülga 6309 sayılı Kanuna göre verilen (60-99) yıllık işletme imtiyazları (Her yıl için) 36.779.400 TL.	(474.848.100 TL)
6. Taşocağı nizamnamesi gereğince verilecek ruhsatnameler (Her yıl için) 1.225.600 TL.	(15.822.700 TL)
7. Arama, önişletme ve işletme ruhsatnameli sahalarla işletme imtiyazlı sahalara fenni nezaretçi tayini taleplerinden 918.600 TL.	(11.859.400 TL)
8. İşletme ruhsat hakkı, birleştirme, uzatma, küçültme, alan değiştirilmesi ve taşocağı maddelerinin	

Maden Kanunu kapsamına alınması taleplerinden (59.344.700 TL)
4.596.600 TL.

Maden arama ruhsatnamesi, önişletme ruhsatnamesi, işletme ruhsat hakkı, işletme ruhsatnamesi, işletme imtiyazı ve taşocağı maddelerinin Maden Kanunu kapsamına alınması taleplerinin devir ve intikalleri sırasında, bu hakların verilmesi sırasındaki harçlar yenden alınır.

IV - Petrol işlemleri:

1. Sicil işlemleri:

a) Arama ve işletme ruhsatnameleri, kullanma hakkı ve belge istihsalı taleplerinin tescilinden (11.859.400 TL)
918.600 TL.

b) Arama ve işletme ruhsatnameleri, kullanma hakkı ve belgelerin tescilinden (14.231.700 TL)
1.102.400 TL.

c) Arama ve işletme ruhsatnamelerinde ve belgelerde yapılan değişikliklerin tescilinden (7.110.400 TL)
550.800 TL.

d) Arama ve işletme ruhsatnameleri ile belgelerin devirlerinin veya bunların sahiplerine verdiği haklardan muayyen bir kısmında, diğer bir hükmi şahsa muvakkaten kullanma hakkı tanınmasının tescilinden (11.859.400 TL)
918.600 TL.

Kanunla getirilen miktar

Uygulanan

Miktar

e) Diğer hususların tescilinden (4.737.300 TL)
367.000 TL.

2. Ruhsatlar:

a) Müsaade vesikaları (31.651.500 TL)
2.451.600 TL.

b) Arama ruhsatnameleri (47.477.100 TL)
3.677.400 TL.

c) İşletme ruhsatnameleri (395.707.700 TL)
30.649.600 TL.

d) Belgeler (47.477.100 TL)
3.677.400 TL.

Arama ve işletme ruhsatnameleri ile belgelerin temdit veya devrinden aynı miktarda harç alınır.

3. Tarifelerin tasdiki (7.903.500 TL)
612.200 TL.

V - Satış ruhsatnameleri:

1. Tekel konusuna giren maddeleri satmak isteyenlere verilecek satış ve ruhsat tezkereleri

(Her yıl için):

1 inci sınıf dükkanlarda (11.859.400 TL)
918.600 TL.

2 nci sınıf dükkanlarda (7.903.500 TL)
612.200 TL.

3 üncü sınıf dükkanlarda (3.939.500 TL)
(305.200 TL.

4 üncü sınıf dükkanlarda (1.884.000 TL)
146.000 TL.

Geziciler	(773.900 TL)
60.000 TL.	
2. Tekel konusuna giren maddeleri, imal ve ithal etmek isteyenlere verilecek izin vesikaları (Her yıl için):	(31.651.500 TL)
2.451.600 TL.	
Dış memleketlere ihraç etmek için imalat yapanlardan bu harcın yarısı alınır.	
3. Pul ve kıymetli kağıtlar bayilerine verilecek ruhsatnameler (Her yıl için, son nüfus sayımına göre):	
Nüfusu 10.000'den aşağı yerlerde	(624.000 TL)
48.400 TL.	
Nüfusu 10.000 - 50.000 olan yerlerde	(1.569.400 TL)
121.600 TL.	
Nüfusu 50.000'den yukarı olan yerlerde	(3.160.200 TL)
244.800 TL.	
4. Tıbbi eczalar ve kimyevi maddeleri toptan satan ticarethanelerden alınacak ruhsat harçları :	
Ecza ticarethaneleriyle sanat ve ziraat işlerinde kullanılan zehirli ve müessir kimyevi maddelerin toptan satışına mahsus ticarethaneleri açmak için Sağlık Bakanlığınca verilecek ruhsatnameler (Son nüfus sayımına göre):	
Nüfusu 30.000'e kadar olan mahallerde	(15.822.700 TL)
1.225.600 TL.	
Nüfusu 30.000 ile 50.000 arasında olan mahallerde	(31.651.500 TL)
2.451.600 TL.	
Nüfusu 50.000 ile 100.000 arasında olan mahallerde	(47.477.100 TL)
3.677.400 TL.	
Nüfusu 100.000 ile 400.000 arasında olan mahallerde	(79.136.900 TL)
6.129.600 TL.	
Nüfusu 400.000 ve daha yukarı olan mahallerde	(158.277.300 TL)
12.259.400 TL.	
VI - Meslek erbabına verilecek tezkere, vesika ve ruhsatnamelerden alınacak harçlar:	
1. Eczane açanlardan alınacak ruhsat harçları:	
Yeniden eczane açmak üzere verilen ruhsatnameler (Son nüfus sayımına göre):	
Nüfusu 5.000'e kadar olan mahaller için	(1.569.400 TL)
121.600 TL.	

Kanunla

Uygulanan

Getirilen

Miktar

Miktar

Nüfusu 5.000 ile 10.000 arasında olan mahaller için

(3.160.200 TL.)

244.800 TL.

Nüfusu 10.000 ile 20.000 arasında olan

mahaller için	(7.903.500 TL.)
612.200 TL.	
Nüfusu 20.000 ile 40.000 arasında olan mahaller için	(12.657.400 TL.)
980.400 TL.	
Nüfusu 40.000 ile 75.000 arasında olan mahaller için	(18.988.300 TL.)
1.470.800 TL.	
Nüfusu 75.000 ile 100.000 arasında olan mahaller için	(25.320.000 TL.)
1.961.200 TL.	
Nüfusu 100.000 ile 400.000 arasında olan mahaller için	(31.651.500 TL.)
2.451.600 TL.	
Nüfusu 400.000 ve daha yukarı olan mahaller için	(47.477.100 TL.)
3.677.400 TL.	
2. Mimarlık ve mühendislik ruhsatnameleri:	
a) Programlarının Türk yüksek mühendis ve yüksek mimar eğitim müesseseleri programlarına muadil olduğu kabul edilen bir ecnebi yüksek mühendis veya yüksek mimar eğitim müessesesinden diploma almış olanlara usulüne göre verilecek ruhsatnameler	(15.822.700 TL.)
1.225.600 TL.	
b) Programlarının Türk Teknik Okulu mühendis kısmı programlarına muadil olduğu kabul olunan bir ecnebi mühendis veya mimar eğitim müessesesinden diploma almış olanlara usulüne göre verilecek olan ruhsatnameler	(9.486.100 TL.)
734.800 TL.	
3. Mütihassıs tabiplik vesikaları:	
a) Türkiye'de ihtisas yapmış olan Türk hekimlerine verilecek ihtisas vesikaları	(15.822.700 TL.)
1.225.600 TL.	
b) Yabancı memleketlerde ihtisas yapmış olan Türk hekimlerine verilecek ihtisas vesikaları	(15.822.700 TL.)
1.225.600 TL.	
c) Yabancı memleketlerin tıp fakültesinden mezun Türk hekimlerine Türkiye Cumhuriyeti hudutları dahi-hilinde tababet icra etmek üzere verilecek mezuniyet vesikaları	(15.822.700 TL.)
1.225.600 TL.	
4. Mütihassıs kimyagerlik vesikaları:	
a) Türkiye'de ihtisas yapmış olan Türk kimyagerlerine verilecek ihtisas vesikaları	(15.822.700 TL.)
1.225.600 TL.	
b) Yabancı memleketlerde ihtisas yapmış olan Türk kimyagerlerine verilecek ihtisas vesikaları	(15.822.700 TL.)
1.225.600 TL.	
c) Yabancı memleketler mektep veya fakültelerinden mezun Türk kimyagerlerine Türkiye'de icrayı sanat etmek üzere verilecek mezuniyet vesikaları	(15.822.700 TL.)
1.225.600 TL)	
5. Dişçilere ait mezuniyet vesikaları:	
Yabancı memleketler dişçi mektep veya fakültelerinden mezun olan diş tabiplerine Türkiye'de icrayı sanat etmek üzere verilecek mezuniyet vesikaları	(15.822.700 TL.)
1.225.600 TL.	
6. Veterinerlere ait mezuniyet vesikaları:	
Yabancı memleketler mektep veya fakültelerinden	

mezun olan veterinerlere Türkiye'de icrayı sanat etmek
üzere verilecek mezuniyet vesikaları (6.325.900 TL.)
490.000 TL.

Kanunla

Uygulanan

Getirilen

Miktar

Miktar

----- --

7. Ebe, hemşire, sünnetçilere verilecek ruhsatnameler:
- a) Kurs ve imtihan sonu muvaffak olan hemşire, ebe ve sünnetçilere verilecek ruhsatnameler (4.737.300 TL.)
367.000 TL.
- b) Ecnebi memleketlerdeki mekteplerden mezun olan Türk tebaası hemşire, ebe, sağlık memuru ve laborantlara Türkiye'de icrayı sanat etmek üzere verilecek ruhsatnameler (4.737.300 TL.)
367.000 TL.
- c) Sağlık okullarından ve kolejlerinden mezun olanlara verilecek şahadetnameler (4.737.300 TL.)
367.000 TL.
8. Gözlükçülük ruhsatnameleri:
- Hususi kanununa göre verilecek fenni gözlükçülük ruhsatnameleri (23.729.200 TL.)
1.838.000 TL.
9. Hususi hastaneler açma ruhsatnameleri:
- a) Para ile hasta bakan hususi hastanelere verilecek açma ruhsatnameleri:
- 20 yataklıya kadar olanlar (31.651.500 TL.)
2.451.600 TL.
- 20 - 50 yataklıya kadar olanlar (47.477.100 TL.)
3.677.400 TL.
- 50 - 100 yataklıya kadar olanlar (79.136.900 TL.)
6.129.600 TL.
- 100 yatak veya daha yukarı olanlar (126.624.700 TL.)
9.807.800 TL.
- (Son nüfus sayımına göre nüfusu 200.000'den aşağı bulunan mahallerde açılacak hastanelerden bu harçların dörtte biri alınır.)
- b) Radyoloji, radyo ve elektrikle teşhis ve tedavi ve diğer fizyoterapi müesseseleri açmak için verilecek ruhsatnameler (31.651.500 TL.)
2.451.600 TL.
10. Laboratuvarlara ait ruhsatnameler:
- Seriri ve gıdai taharriyat ve tahliller yapılan ve misli teamüller aranılan umuma mahsus bakteriyoloji ve kimya laboratuvarları açmak için verilecek ruhsatnameler (15.822.700 TL.)
1.225.600 TL.
11. Avukatlık ruhsatnameleri:
- Hususi kanunu mucibince verilecek avukatlık ruhsatnameleri (15.822.700 TL.)
1.225.600 TL.
12. (Mülga:24/6/1994 - 4008/39 md.)
13. Eski eserler ve define arama ve sondaj ruhsat-

nameleri:

Eski eser ve define arama sondaj ruhsatnamelerinden:

a) Eski eser araştırmaları için verilecek hafriyat ruhsatnameleri (Beher yıl için) (3.160.200 TL.)
244.800 TL.

b) Eski eser araştırmaları için verilecek sondaj ruhsatnameleri (Beher ay için) (1.569.400 TL.)
121.600 TL.

c) Define araştırmaları için verilecek ruhsatnameler (Beher iki ay için) (7.903.500 TL.)
612.200 TL.

14. Gümrük komisyoncularına mahsus ruhsatnameler:

Kanunla getirilen miktar	Uygulanan Miktar
-----	-----
Gümrük komisyoncularına verilecek ruhsatnameler:	
Birinci sınıf gümrüklerde çalışanlar için 4.903.600 TL.	(63.308.400 TL)
İkinci sınıf gümrüklerde çalışanlar için 2.451.600 TL.	(31.651.500 TL)
15. (Değişik:24/3/1988-3418/37 md.) Kara av tezkereleri:	
Hususi kanunu gereğince verilecek kara avcılığı ruhsat tezkereleri (Her yıl için)	
a) Avcı cemiyetlerine dahil olanlardan 97.000 TL.	(1.257.200 TL)
b) Avcı cemiyetlerine dahil olmayanlardan 121.600 TL.	(1.569.400 TL)
16. (Değişik:24/6/1994-4008/34 md.) Silah taşıma ve bulundurma vesikaları:	
a) Resmi makamlar tarafından hususi eşhasa verilecek silah taşıma müsaade vesikaları (Her yıl için) 1.000.000 TL.	(12.910.500 TL)
b) Bulundurma vesikaları 500.000 TL.	(6.455.200 TL)
17. (Mülga:24/6/1994-4008/39 md.)	
18. (Değişik:20/3/1981-2430/7 md.) Özel okul ve özel dersane işletme ruhsatnameleri:	
a) İlk tahsil seviyesindeki özel okullardan (Her yıl için) 2.451.600 TL.	(31.651.500 TL)
b) Orta tahsil seviyesindeki özel okullardan (Orta ve lise kısmı ayrı ayrı olmak üzere) (Her yıl için) 4.903.600 TL.	(63.308.400 TL)

c) Özel dersanelerden (Her yıl için) 4.903.600 TL.	(63.308.400 TL)
(Kazanç temini gayesi bulunmayan ve genel eğitime yararlı olduğu Milli Eğitim Bakanlığınca tasdik olunan özel okullar hariç.)	
19. Turizm müessesesi belgeleri:	
Merkez turizm komitesinin kararı ve Turizm ve Tanıtma Bakanlığının onayı üzerine;	
a) Dördüncü sınıf turizm müessesesi kuruluş belgesinden 367.000 TL.	(4.737.300 TL)
b) Üçüncü sınıf turizm müessesesi kuruluş belgesinden 612.200 TL.	(7.903.500 TL)
c) İkinci sınıf turizm müessesesi kuruluş belgesinden 734.800 TL.	(9.486.100 TL)
d) Birinci sınıf turizm müessesesi kuruluş belgesinden 980.400 TL.	(12.657.400 TL)
e) Lüks sınıf turizm müessesesi kuruluş belgesinden 1.470.800 TL.	(18.988.300 TL)
f) Dördüncü sınıf turizm müessesesi işletme belgesinden 367.000 TL.	(4.737.300 TL)
g) Üçüncü sınıf turizm müessesesi işletme belgesinden 612.200 TL.	(7.903.500 TL)
h) İkinci sınıf turizm müessesesi işletme belgesinden 734.800 TL.	(9.486.100 TL)
i) Birinci sınıf turizm müessesesi işletme belgesinden 980.400 TL.	(12.657.400 TL)

Kanunla getirilen miktar	Uygulanan Miktar -----
--------------------------	------------------------------

j) Lüks sınıf turizm müessesesi işletme belgesinden 1.470.800 TL.	(18.988.300 TL)
--	-----------------

Turistik müessese harcı alınır.

20. (Ek:20/3/1981-2430/7 md.) Müteahhitlik karneleri:

Karnede yazılı değer üzerinden (Geçerlilik süresi sonuna kadar.) (Binde 0,12)
Binde 0,12

Ancak, bu miktar 24.519.600 (316.564.800 TL) liradan fazla olamaz.

VII- Okul diplomaları:

1.Ortaokullar ile bu dereceye muadil okullar- dan veya bu derecedeki sanat veya meslek okul ve enstitülerinden mezun olanlara verilecek diplomalar	(99.900 TL)
7.800 TL.	
2. Lise veya bu dereceye muadil okullarda bu de- recedeki sanat ve meslek okul ve enstitülerinden mezun olacaklara verilecek diplomalar	(226.700 TL)
17.600 TL.	
3. Üniversite haricinde kalan yüksek okullardan veya aynı derecedeki sanat ve meslek okul ve ensti- tülerinden mezun olacaklara verilecek diplomalar	(337.500 TL)
26.200 TL.	
VIII - Telsiz harçları:(Ek:4/12/1985-3239/96-c md; mülga: 28/5/1986 - 3293/7 md.)	
IX - Kapalı devre televizyon ruhsat harçları: (Ek:4/12/1985 - 3239/96-c md.)	
Kapalı devre televizyon sistemi kurulması ve işletilmesi için Radyo ve Televizyon Yüksek Kurulu tarafından verilecek izin belgelerinden (Her yıl için)	
a)3-15 TV alıcı cihazı ihtiva eden sistemlerden	(47.477.100 TL)
3.677.400 TL.	
b)16-30 TV alıcı cihazı ihtiva eden sistemlerden	(94.963.200 TL)
7.355.400 TL.	
c)31-60 TV alıcı cihazı ihtiva eden sistemlerden	(189.939.000 TL)
14.711.800 TL.	
d)61 ve daha fazla TV alıcı cihazı ihtiva eden sistemlerden	(276.986.500 TL)
21.454.000 TL.	
Birden fazla kanal ihtiva eden sistemlerden bu harçlar % 50 zamlı olarak tahsil edilir.	
Genel ve katma bütçeli daire ve idarelerle il özel idareleri, belediye ve köyler tarafından kurulan kapalı devre televizyon sistemleri bu harca tabi tutulmazlar.	
X - Gümrük Kanunu hükümlerine göre verilen ruhsatname harçları:(Ek: 3/12/1988-3505/33 md.)	
1. Genel antrepo izin belgeleri:	
a) Genel antrepo işletmeciliği izin belgele- rinden:	
- Açma	(830.987.700 TL)
64.364.200 TL.	
- İşletme (Her yıl için)	(276.986.500 TL)
21.454.000 TL.	

Kanunla

Getirilen

Miktar

Uygulanan

Miktar

b) Yurt içi gümrük hattı dışı eşya satış mağazası izin belgelerinden:

- Açma (553.988.000 TL.)
42.909.200 TL.

- İşletme (Her yıl için) (276.986.500 TL.)
21.454.000 TL.

c) Giriş-çıkış kapılarında gümrük hattı dışı eşya satış mağazası izin belgelerinden:

- Açma (553.988.000 TL.)
42.909.200 TL.

- İşletme (Her yıl için) (276.986.500 TL.)
21.454.000 TL.

d) Yat limanlarında gümrük hattı dışı eşya satış mağazası izin belgelerinden:

- Açma (553.988.000 TL.)
42.909.200 TL.

- İşletme (Her yıl için) (276.986.500 TL.)
21.454.000 TL.

e) Uluslararası faaliyetlerin gerektirdiği yerlerde gümrük hattı dışı eşya satış mağazası açma izin belgelerinden (138.490.100 TL.)
10.726.800 TL.

f) Gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarına ait depo açma izin belgelerinden (138.490.100 TL.)
10.726.800 TL.

2. Özel antrepo izin belgeleri:

a) Özel antrepo işletmeciliği izin belgelerinden:

- Açma (830.987.700 TL.)
64.364.200 TL.

- İşletme (Her yıl için) (276.986.500 TL.)
21.454.000 TL.

b) Eşya sahibine ait özel antrepo izin belgelerinden:

- Açma (415.484.200 TL.)
32.181.400 TL.

- İşletme (Her yıl için) (205.762.700 TL.)
15.937.400 TL.

3. Fiktif antrepo izin belgelerinden:

- Açma (415.484.200 TL.)
32.181.400 TL.

- İşletme (Her yıl için) (205.762.700 TL.)
15.937.400 TL.

4. Sundurma izin belgeleri:

a) Sundurma işletmeciliği izin belgelerinden:

- Açma (830.987.700 TL.)
64.364.200 TL.

- İşletme (Her yıl için) (276.986.500 TL.)
21.454.000 TL.

b) Eşya sahibine ait sundurma izin belgelerinden:

- Açma (415.484.200 TL.)
32.181.400 TL.

- İşletme (Her yıl için) (205.762.700 TL.)
15.937.400 TL.

XI-(Ek:24/6/1994-4008/34 md.) Finansal faaliyet izin belgesi harçları:

1- Banka kuruluş ve faaliyet izin belgeleri:

a) Türkiye'de kurulmuş ve kurulacak bankalar ile yabancı bankaların Türkiye'de açtıkları ve açacakları Merkez Şubelerine ilişkin izin belgeleri (Her yıl için) (6.455.360.700 TL.)
500.000.000 TL.

- b) Serbest bölgelerde faaliyet göstermek üzere kurulacak bankalar ve açılacak yabancı banka şubelerine ilişkin belgeler (Her banka ve şube için) (6.455.360.700 TL.)
500.000.000 TL.
- c) Bütün Bankaların,serbest bölgelerdekiler de dahil olmak üzere açacakları şubeler için düzenlenen belgeler (Her şube için) (1.291.072.100 TL.)
100.000.000 TL.
- 2- Özel Finans Kurumları Kuruluş izin belgeleri:
- a) özel finans kurumları kuruluş izin belgesi (Her yıl için) (6.455.360.700 TL.)
500.000.000 TL.
- b) Özel finans kurumlarının açacakları şubeler için düzenlenen belgeler (Her şube için) (1.291.072.100 TL.)
100.000.000 TL.
- 3- Sermaye piyasasında aracılık yapan kurumlara verilen yetki belgeleri (Her belge için ayrı olmak üzere) (Her yıl için) (1.291.072.100 TL.)
100.000.000 TL.

Kanunla

Getirilen

Miktar

Uygulanan

Miktar

- 4- Yatırım ortaklığı kurma ve faaliyet izin belgeleri (1.291.072.100 TL.)
100.000.000 TL.
5. Finansal kiralama şirketleri kuruluş izin belgeleri:
- a) Finansal kiralama şirketleri kuruluş izin belgeleri (Her yıl için) (1.291.072.100 TL.)
100.000.000 TL.
- b) Finansal kiralama şirketlerinin,serbest bölgelerdekiler de dahil olmak üzere açacakları şubeler için düzenlenen belgeler (Her şube için) (645.535.900 TL.)
50.000.000 TL.

6. Faktöring şirketleri kuruluş izin belgeleri:
a) Faktöring şirketleri kuruluş izin belgeleri
(Her yıl için) (1.291.072.100 TL.)
100.000.000 TL.
b) Faktöring şirketlerinin, serbest bölgeler-
dekiler de dahil olmak üzere açacakları şube-
ler için düzenlenen belgeler (Her şube için) (645.535.900 TL.)
50.000.000 TL.
7. Yetkili müesseseler (Döviz büfeleri)
kuruluş izin belgeleri:
a) Yetkili müesseseler (Döviz büfeleri)
kuruluş izin belgeleri (Her yıl için) (1.291.072.100 TL.)
100.000.000 TL.
b) Yetkili müesseselerin (Döviz büfeleri)
açacakları şubeler için düzenlenen belgeler (645.535.900 TL.)
50.000.000 TL.
8. Sigorta şirketleri kuruluş izin bel-
geleri (Her yıl için) (3.227.680.300 TL.)
250.000.000 TL.
9. Diğer finansal kurumlara ilişkin bel-
geler;
a) Diğer finansal kurumlar kuruluş ve fa-
aliyet izin belgeleri (Her yıl için) (1.291.072.100 TL.)
100.000.000 TL.
(Diğer finansal kurumlar, yukarıda belirtti-
len kurumların dışında kalan, ancak finansal
hizmet vermek üzere kuruluşu veya faaliyet-
leri yetkili kamu mercilerinin iznine tabi
gerçek ve tüzel kişilerdir.)
b) (a) fıkrasında belirtilen kuruluşla-
rın açacakları şubelerle ilgili izin belgele-
ri (Her şube için) (645.535.900 TL.)
50.000.000 TL.

(9) SAYILI TARİFE (1)
(Değişik:4/5/1994-3986/12 md.)

- Trafik Harçları
I-Tescil harçları:
Araçların Karayolları Trafik Kanununa ve
Yönetmeliğine göre yapılacak tescil işlemle-
rinden bir defaya mahsus olmak üzere, (5.532.800 TL.)
428.600 TL.
II-Sürücü belgesi harçları:
Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliğine
göre verilecek sürücü belgelerinden bir defaya
mahsus olmak üzere,
a) A1,A2,B,F ve H sınıfı sürücü belgeleri
ile K sınıfı sürücü aday belgelerinden (2.762.100 TL.)
214.000 TL.

(1) Bu tarife Kanunla getirilmiş olan miktarlar aynen bırakılmış
olup, Maliye
Bakanlığının 16/12/1997 tarih ve 23202 mük.sayılı Resmi Gazete'de
yayımlanan
33 seri no'lu Tebliği ile 1998 yılı için tespit edilen maktu harç
miktarları
ile nispi harçların miktarları metne parantez içinde siyah punto
ile işlen-
miştir. Daha önce bu tarifiede değişiklik yapan mevzuat için,
Mülga Hükümler

K llyatının 2 nci cilt, 739 uncu sayfadaki ilgili listeye bakınız.

3950 - 1

Kanunla	Uygulanan
Getirilen	Miktar
Miktar	-----

b) Diğer sürücü belgelerinden 490.000 TL.	(6.325.900 TL.)
III-Sınav harçları: Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak sınavlarda, Her sınav için 72.800 TL.	(939.500 TL.)
IV-Sürücü belgesi vize harçları: Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak sürücü belgesi vize işlemlerinden, a) A1, A2, B, F ve H sınıfı sürücü belgeleri vizelerinden 72.800 TL.	(939.500 TL.)
b) Diğer sürücü belgeleri vizelerinden 214.000 TL.	(2.762.100 TL.)
V - Teknik muayene harçları: Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hüküm- lerine göre araçların belli s�relerde yapılacak teknik muayenelerinden, 214.000 TL.	(2.762.100 TL.)
(Sakatlar tarafından kullanılan özel tertibatlı araçlardan harç alınmaz.)	
VI - Ruhsat (�zin) harçları: Karayolları Trafik Kanununun; a) 13 üncü maddesine göre verilecek izin belgele- rinden 367.000 TL.	(4.737.300 TL.)
b) 16 ncı maddesine göre verilecek izin belgele-	

rinden (Her yıl için) 734.800 TL.	(9.486.100 TL.)
c) 17 nci maddesine göre verilecek izin belgele- rinden (Her yıl için) 1.470.800 TL.	(18.988.300 TL.)
d) 33 üncü maddesine göre verilecek her izin belgesinden 734.800 TL.	(9.486.100 TL.)
e) 35 inci maddesine göre verilecek işletme belgesinden (Her yıl için) 3.677.400 TL.	(47.477.100 TL.)
f) 123 üncü maddesine göre özel kişi ve kuruluşla- ra sürücü kursları açmak için ilgili bakanlıkça verilecek okul açma belgelerinden (Her yıl için)	
Son nüfus sayımına göre:	
aa) Nüfusu 200.000'e kadar olan şehirlerde 3.677.400 TL.	(47.477.100 TL.)
bb) Nüfusu 500.000'e kadar olan şehirlerde 7.355.400 TL.	(94.963.200 TL.)
cc) Nüfusu 500.000'den yukarı olan şehirlerde 11.033.800 TL.	(142.453.500 TL.)
VII - Geçici trafik belgeleri harçları:	
a) Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hü- kümlerine göre verilecek geçici trafik belgelerinden;	
aa) A sınıfı trafik belgelerinden; 2.145.000 TL.	(27.693.200 TL.)
bb) Diğerlerinden 214.000 TL.	(2.762.100 TL.)
b) Karayolu uygunluk belgesi verilemeyen araçla- ra verilen izin belgesinden 244.800 TL.	(3.160.200 TL.)

492 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI KANUN VE HÜKÜMLERİ GÖSTERİR LİSTE

Kaldıran Mevzuatın Yürürlükten Kaldırılan ----- Kanun veya Kanun Hükümleri Maddesi ----- -----	Yürürlükten -----	
	Tarihi -----	Sayısı -----
2/7/1964 tarih ve 492 sayılı kanunun 48 inci ve 51 inci maddeleri 208	18/1/1972	1512
5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 11 inci maddesinin 1 inci fıkrası 3	21/11/1980	2345
A) 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanunu ile bu kanunda ek ve değişiklik yapan kanun hükümleri,		
B) 1318 sayılı Finansman Kanununun gayrimenkul kıymet artış vergisine ilişkin hükümleri ile bu hükümlerde ek ve değişiklik yapan kanun hükümleri,		
C) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi ile mükerrer 81 inci maddesinin ikinci fıkrasının (1) numaralı bendi 18	21/1/1982	2588
492 sayılı Harçlar Kanununa ekli 2 sayılı tarifenin 1/5 inci fıkrası 139	4/12/1985	3239
29/7/1970 tarih ve 1318 sayılı Kanuna 29/11/1984 gün ve 3089 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle eklenen "Ek Madde" 41	24/3/1988	3418
4/1/1961 tarih ve 213 sayılı Kanuna 3239 sayılı Kanunla eklenen "Mükerrer Madde 415" 42	24/3/1988	3418
6.12.1984 tarih ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin 2 nci fıkrası, 34	3.12.1988	3505
193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (B) fıkrası ile mükerrer 116 ncı maddesinin yedinci fıkrası 34	3.12.1988	3505

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 358 inci madde-
sinin 2 numaralı bendi, 3.12.1988 3505
34

492 sayılı Harçlar Kanununun 34 üncü maddesi 8.5.1991 3717
3

KANUNLAR, AĞUSTOS 1991 (Ek - 9)

492 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Kanun Yürürlüğe No. giriş tarihi	Farklı tarihte	Yürürlüğe giren	Maddeler
-----	-----	-----	-----
903 1/3/1968	4	üncü	5 inci maddeleri
25/7/1967	Diğer		hükümleri
1137 31/3/1969			-
1318 10/8/1970			-
1512 5/5/1972			-
1977 1/4/1976			-
2244 16/6/1979			-
2345	Harcın konusuna yeni giren yıllık harçlar ile mik- tarları artırılan yıllık		harçlar
1/1/1981	Diğer		hükümleri
1/12/1980			

2366
(1/1/1981 ta-
rihinden ge-
çerli olmak
üzere)

31/12/1980

2430

1/4/1981

2588

Bölge idare,

idare ve vergi

mahkemelerinin

kurulup göreve

başladıkları

tarihte.

B) 9, 10, 11, 12, 15, 17 ve 18 inci maddeleri
Emlak Vergisi

1980 genel be-

dönemini

izleyen ilk

genel beyan

döneminin

rastladığı

bütçe yılının

başında

C) 3 ve 13 üncü maddeleri
1/3/1982

D) Diğer Hükümleri
27/1/1982

3180

1/5/1985

20/12/1985

tarih ve

85/10177

sayılı Ba-

kanlar Ku-

rulu Kararı

1/1/1986

Kanun Yürürlüğe No. giriş tarihi	Farklı tarihte Yürürlüğe giren Maddeler
-----	-----
3239	A) Birinci bölümün araziye ait asgari ölçüde birim değer tespiti için yeniden kurulan Takdir Komisyonları ve arazi ile ilgili diğer hükümleri ve yoklamadan maksat ve yoklama memurlarına ilişkin hükümleri.
11/12/1985	
	B) Arsalara ait asgari ölçüde birim değer tespiti için yeniden kurulan Takdir Komisyonları ile ilgili hükümleri
1/3/1986	
	C) Beşinci bölümünün, 96 ncı maddesiyle 492 sayılı Kanunun (8) sayılı tarifesine eklenen Telsiz Harçlarına ilişkin hükümleri (Yıllık harçlara ait hükümleri hariç)
(7/10/1983 ta- rihinden ge- çerli olmak üzere)	
11/12/1985	
	D) 107, 115, 119, 126, 132, 133, 134, 135 ve Geçici 2,3 ve 4 üncü maddeleri
11/12/1985	
	E) Bakanlar Kuruluna ve Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki veren hükümleri
(1/1/1986 ta- rihinden ge- çerli olmak üzere)	
11/12/1985	
	F) Diğer hükümleri
1/1/1986	
3418	a) 1 - 10
1/4/1988	

b) 12 - 13 ve 15
1/7/1988 tarihinden geçerli
olmak üzere
31/3/1988
c) 23 ve 24
1/1/1988 tarihinden geçerli
olmak üzere
31/3/1988
d) Diğer maddeleri
31/3/1988

3954 - 1

Kanun
Yürürlüğe
No. Farklı tarihte Yürürlüğe giren Maddeler
giriş tarihi

3505 1) 2,5,6,8,9,11,13,14,15,19,21,22,23,26,28,29,
(1.1.1989 tarihinden 32,33,34 ve geçici 2 nci maddeleri
hinden geçerli
olmak üzere)
10.12.1988
2) Bakanlar Kuruluna ve Maliye ve Gümrük Bakanlığına
yetki veren hükümleri ile diğer maddeleri
10.12.1988
3689 - 7 nci madde ile 193 sayılı Kanuna eklenen 1/1/1990
tarihinden Geçici 35 inci maddesi geçerli
olmak üzere
20/12/1990 tarihinde
- 8 inci madde ile 5422 sayılı Kanuna eklenen
Geçici 18 inci maddesi 5/9/1990
tarihinden

geçerli

- 1,2,3,4,6,9,10,11 ve 12 ile 5 inci maddesi
1/1/1991 tarihinden itibaren elde edilen
gelirlere uygulanmak üzere, 7 nci maddesi
ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa ek-
lenen geçici 34,36 ve 37 nci maddeleri ve
8 inci maddesiyle 5422 sayılı Kanuna ekle-
nen geçici 19 uncu maddesi

- Diğer hükümleri

- Diğer hükümleri

—

a) 5,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24 ve 25 inci maddeleri 10 uncu maddesiyle 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesine eklenen 18 numaralı bent hükmü ve 26 ncı maddesi ("a" fıkrası hariç)

b) 1,3,4,6,8,9,10 (Bu madde ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesine eklenen 18 numaralı bent hükmü hariç) 11 ve 12 nci maddeleri ile 26 ncı maddesinin (a) fıkrası hüküm

olarak

c)	Diğer	Hükümleri
----	-------	-----------

— — — —

a) 2,4,9,10,11,13,14,15,16,20,21,22,24 ve 25 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesine eklenen 7 numaralı bent ve 27 inci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesine eklenen 12 numaralı bent 1.1.1995 tarihinde,

b) 8 inci maddesi,25 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesine eklenen 8 numaralı bent ve 27 nci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesine eklenen 13 numaralı bent 1.1.1996 tarihinde,

c) 35 inci maddesi yayımlını izleyen aybaşında,

d) Diğer hükümleri

d) Diğer hükümleri

3954 - 2

Ÿ